



AS TALLINNA SADAM

Majandusaasta aruanne
31. detsembril 2003 lõppenud majandusaasta kohta

AS Tallinna Sadam

2003. majandusaasta aruanne

Äriregistri kood	10137319
Käibemaksukohuslase registreerimisnumber	EE100068489
Postiaadress:	Sadama 25 15051 Tallinn
Asukohamaa	Eesti Vabariik
Telefon	631 8001
Faks	631 8006
E-post	portoftallinn@ts.ee
Internetilehekül	http://www.portoftallinn.com/
Põhitegevusala	Sadamateenuste osutamine
Aruandeaasta algus	01.jaanuar
Aruandeaasta lõpp	31.detsember
Juriidiline vorm:	Aktsiaselts
Audiitor	AS PricewaterhouseCoopers

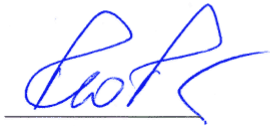
Sisukord

JUHATUSE DEKLARATSIOON	3
MAJANDUSTULEMUSTE KOKKUVÕTE	4
RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE	15
RAAMATUPIDAMISBILANSS	15
KASUMIARUANNE.....	17
RAHAVOO ARUANNE.....	18
OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE.....	20
ARVESTUS- JA ARUANDLUSPÕHIMÕTTED.....	21
LISA 1. RAHA JA PANGAKONTOD	25
LISA 2. AKTSIAD JA MUUD VÄÄRTPABERID.....	25
LISA 3. NÕUDED OSTJATE VASTU	25
LISA 4. MUUD NÕUDED JA ETTEMAKSED.....	26
LISA 5. VARUD.....	26
LISA 6. TÛTARETTEVÕTTED	27
LISA 7. MATERIAALNE PÕHIVARA.....	28
LISA 8. RENDIARVESTUS	29
LISA 9. MAKSUVÕLAD.....	30
LISA 10. MUUD LÛHI- JA PIKAAJALISED VÕLAD	30
LISA 11. PIKAAJALISED VÕLAKOHUSTUSED.....	31
LISA 12. ERALDISED.....	32
LISA 13. OMAKAPITAL.....	32
LISA 14. MÛÛGITULU.....	34
LISA 15. TEGEVUSKULUD	34
LISA 16. MUUD ÄRITULUD JA - KULUD.....	35
LISA 17. TEHINGUD SEOTUD OSAPOOLTEGA	35
LISA 18. SIDUVAD TULEVIKUKOHUSTUSED	36
LISA 19. FINANTSRISKIDE JUHTIMINE	37
LISA 20. BILANSIPÄEVAJÄRGSED SÛNDMUSED.....	38
AUDIITORI JÄRELDUSOTSUS	39
KASUMI JAOTAMISE ETTEPANEK	40
NÕUKOGU KINNITUS	41
AS TALLINNA SADAM AKTSIONÄRIDE NIMEKIRI	42

JUHATUSE DEKLARATSIOON

ASi Tallinna Sadam juhatus on koostanud 2003.aasta majandustulemuste kokkuvõtte ning raamatupidamise aastaaruande. Aastaaruande koostamisel on järgitud rahvusvaheliste finantsaruandluse standardite (IFRS) nõudeid ning see kajastab õigesti ja õiglaselt ASi Tallinna Sadam vara, kohustusi, omakapitali, rahavoogusid ja majandustegevuse tulemust. Juhatus hinnangul on AS Tallinna Sadam jätkuvalt tegutsev majandusüksus.

Tallinn, 19.märts 2004.a.



Riho Rasmann
Juhatusesimees



Tõnis Segerkrantz
Juhatuseliige



Allan Kiil
Juhatuseliige

MAJANDUSTULEMUSTE KOKKUVÕTE

1. Majanduskeskkond

Viimastel aastatel toimunud maailma majanduskeskkonna jahenemise ja sellele järgnenud majanduskasvu pidurdumise jätkuna oodati 2003.aastalt majanduskasvu kiirenemist. Mõningane majanduskasvu kiirenemine 2003.aastal ka toimus, kuid tõenäoliselt jääb see alla analüütikute poolt ennustatud tulemustele, ulatudes viimaste prognooside kohaselt aasta kokkuvõttes 3,2% piirimaile (2002.aasta majanduskasv oli 3,0%). 2004.aasta maailmamajanduse kasvutempoks oodatakse ligikaudu 4,1%¹.

1.1. Venemaa arengud

Eesti ja ka teiste konkureerivate Läänemere idakalda suuremate sadamate kaubamahtusid mõjutab kõige enam Venemaa majanduslik ja poliitiline areng. Venemaa on viimase kümne aasta jooksul läbi viinud mitmeid majanduslikke, poliitilisi ja administratiivseid reforme, mille tulemusena on Venemaa majandus paaril viimasel aastal stabiilselt kasvanud. Eksporditava tooraine hea hinna ning suurenenud nafta tootmiskahtude toel kerkis Venemaa majanduskasv 2003.aastal 7,3 protsendini². Toorainehindade kõrgseis on kasvatanud Venemaa ekspordituluseid, millest saavad suure panuse nii riigieelarve kui ka kohalikud energiagigandid. Suurima panuse majanduskasvu andsid tööstus-, ehitus- ja teenindussektor. Ainukese sektorina jätkus langus põllumajanduses. Venemaa ja SRÜ majandusruum on maailmakaubanduses praegu valdavalt transiitvoos andja ning seda eelkõige energiakandjate ja tooraine osas. Kui maailmamajanduse jahenedes ja nõudluse vähenedes on Saudi-Araabia ja OPECi maad järsult tootmist vähendanud, üritades hindu nende jaoks soodsal tasemel hoida, on Venemaa naftatootjad toodangut pidevalt suurendanud. Nafta ja naftatoodete kõrval on väga kiirelt kasvanud ka mustmetallide, puidu, tsemendi ja mitmesuguste keemiatoodete väljavedu. Venemaa WTO liikmeks astudes on oodata kaubavahetuse suurenemist Venemaa ja teiste WTO liikmesriikide vahel. Näiteks võib prognoosida alumiiniumi ja muude metallide ekspordimahtude suurenemist. Suur kasvupotentsiaal on ka Venemaa konteinervedudel, mida ühelt poolt toetab Venemaa majanduse tugevnemine ja nõudluse kasv importkaupade järele ning teiselt poolt tööstuse arenemine ja tööstuskaupade osa loodetav suurenemine ekspordis.

Venemaa majanduse kasvatamisel on võtmetähtsuse omandanud transpordi infrastruktuuri arendamine. Prioriteetsete suundadena on esile tõstetud meresadamate, sildade ja teede arendamise projekte. Vaatamata raskustele jätkuvad Venemaa oma sadamate väljaehitamise projektid, millede realiseerumine täies ulatuses pole usutav, kuid mis võivad negatiivselt mõjutada Eestit läbivat Venemaa transiidimahu kasvu. Samas võib Venemaa oma sadamate täisvõimsusel kasutamist hakata takistama raudtee- ja autoinfrastruktuuri halb seisukord.

Hetkel võime rääkida Venemaaga seotud veoste domineerimisest kogu Eesti transpordisektoris ja sellega seotud kõrgendatud riskidest. Loogiliselt on soovitatav Venemaa osatähtsust vähendada. Seda aga mitte läbi Venemaa transiidivoogude absoluutmahtude vähendamise, vaid aktiivse alternatiivkaubavoogude otsimise ja nende agressiivse kasvatamise teel. Olemasolevat Venemaa transiiti tuleb igati kinnistada ja ka mitmekesistada, mis viiks samuti riskide vähenemisele. Venemaa majanduse lähiaastate võimalikud arengud loovad ASi Tallinna Sadam kaubavoogude mitmekesistamiseks head eeldused. Tähtis on seejuures jätkuvalt tegeleda nn. tärkavate voogude analüüsiga ning teha seda kiiresti ja jõuliselt koostöös sadamas tegutsevate operaatorfirmadega.

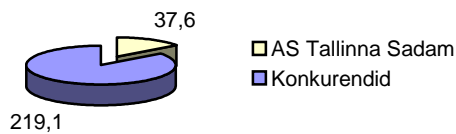
¹ IMF "World Economic Outlook", september 2003

² Venemaa Riiklik Statistikaamet

1.2. Konkurentsiasend

Läänemere idakalda suuremate sadamate kogukaubakäive 2003.aastal moodustas 256,7 milj tonni, kasvades aastaga 9,5% (2002.aasta turumahu oli 234,3 milj tonni ja turumahu kasv 12,7%). Lisades siia teiste Eesti sadamate kaubakäibe kaubamahud (9,6 milj tonni), oli ASi Tallinna Sadam ja tema konkurentide kaubaveo koguturumahu 2003.aastal 266,2 milj tonni, mis suurenes võrreldes 2002.aastaga 22,3 milj tonni ehk 9,1%.

Läänemere idakalda suuremate sadamate turumahu (milj t)



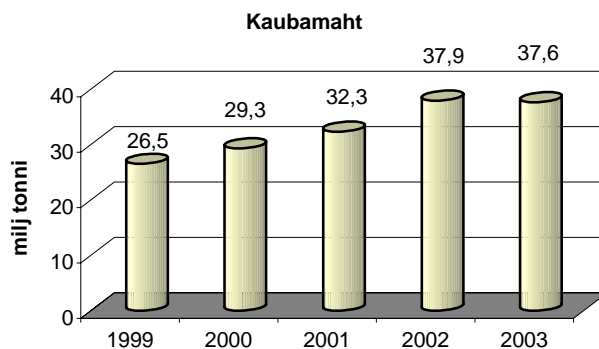
Enim kasvatas kaubamahtu Ust-Luga sadam (120%), kus 2003.aastal käivitus pikaajaline Leningradi oblasti sadamaprojekt ning alustas tööd “ОАО Ростерминалуголь” söeterminal. Kaubamahu oluline suurenemine võrreldes 2002.aastaga toimus samuti Butinge terminalis (kasv 76%), kus taastus avarijärgne töö. Järgnesid Primorski sadam (kasv 43%), mis saavutas planeeritud II etapi võimsuse suurenemise 12 milj tonnilt 30 milj tonnini toornaftat aastas, Kaliningradi sadam (kasv 28%) tänu naftatoodete ja mustmetalli ekspordi kasvule, soodsatele Venemaa raudtee tariifidele ning aasta alguses neile soodsatele jääoludele.

2003.aasta sadamatevahelist konkurentsi mõjutasid oluliselt aasta alguse külm talv ja rasked jääolud Soome lahel. Kui aasta esimesel poolel oli AS Tallinna Sadam üldkaubamahu edetabelis veel esimesel kohal, siis alates augusti kuust oli Peterburi sadam aasta alguse raskete jääolude mõjudest täielikult taastunud ning tõusis 2003.aasta tulemuste põhjal (2003.aasta kaubamaht 42,0 milj tonni) Läänemere idakalda sadamate konkurentsituks liidriks. Peterburi sadama aasta alguse kaubakäibe languse taastumisele aitas kõige enam kaasa uus väetiseterminal “ЗАО Балтийский Балкерный Терминал”, mis suurendas 2002.aastaga võrreldes kaubakäivet 2,7 kordselt.

Sadama kaubakäibe juurdekasvu osakaal kogu turumahu juurdekasvust oli kõige suurem Primorski sadamas (24%) ja Butinge terminalis (21%), mille põhjustas toornafta turumahu järsk kasv.

2. Tegevustulemused

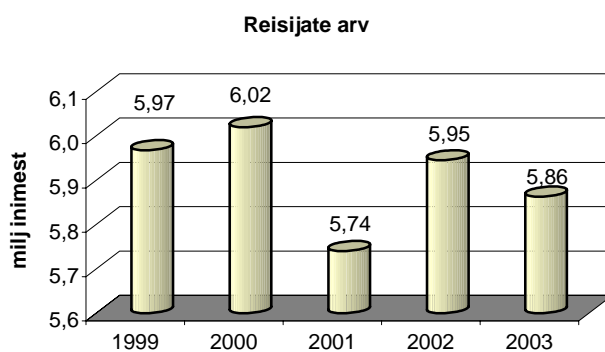
2003.aasta oli ASi Tallinna Sadam jaoks pingeline tegevusaasta.



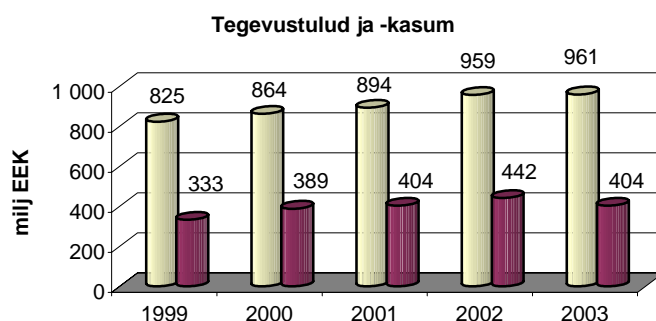
Aasta jooksul läbis ASi Tallinna Sadam koosseisu kuuluvaid sadamaid 37,6 milj tonni kaupu, mis oli 0,6% vähem kui 2002.aastal (2002.aasta vastavad näitajad olid 37,9 milj tonni ja kasv 17,1%). Üle pika aja oli

tegemist aastaga, kus ASi Tallinna Sadam läbiv kaubamaht vähenes. Olulist rolli mängisid sealjuures 2003.aasta alguses valitsenud jääolud, mis olid viimaste aastate raskeimad ja mistõttu laevade liikumine Soome lahel oli raskendatud. Eesti riigi jäämurdekontseptsiooni puudumise tõttu oli probleeme suuremata laevateede jäävabana hoidmisega, mis omakorda mõjus negatiivselt Eesti transiidisektori mainele, kuna kokkulepitud kaubakoguseid ei suudetud töödelda. Analoožiliste olukordade vältimiseks tulevikus, alustas Eesti riik 2003.aasta suvel jäämurdekontseptsiooni väljatöötamist.

Kaubamahu vähenemise tulemusena kahanes ASi Tallinna Sadam kaubaveo turuosa Läänemere idakalda sadamate hulgas 16,2%-lt 14,7%-ni. Lastiliikide lõikes moodustasid kaubamahust põhiosa vedellast 63,3%, veerem 14,1% ja puistlast 13,9% (2002.aasta vastavad näitajad olid 64,6%, 12,9% ja 15,6%). Veosuundade lõikes moodustas kaubamahust 76% transiit, 13% eksport ja 11% import (2002.aasta vastavad näitajad olid 79%, 11% ja 10%).



2003.aastal läbis ASi Tallinna Sadam koosseisu kuuluvaid sadamaid 5,86 milj reisijat, mis oli 1,4% vähem kui 2002.aastal (2002.aasta vastavad näitajad olid 5,95 milj reisijat ja kasv 3,6%). Kuna liinireisijate arv Tallinn-Helsingi liinil on stabiliseerunud (2003.aasta vähenemine oli 0,2%), siis märkimisväärset reisijate arvu muutust viimastel aastatel toimunud ei ole. Põhiosa 2003.aasta reisijate arvu vähenemisest tulenes lähikruisi (peamiselt Soome lahe kruisid) reisijate arvu vähenemisest. Lähiaastateks prognoosime reisijate arvu püsivust 2003.aasta tasemel kuna Eestit külastavate reisijate turg on välja kujunenud ning olulisi arenguid peale kruisireisijate loodetava kasvu lähiaastateks näha ei ole. Võimalikku reisijate arvu langust Tallinn-Helsingi liinil peaks kompenseerima Tallink Grupi poolt uue laeva toomine Tallinn-Stockholm liinile ning Peterburi liini käivitamine.

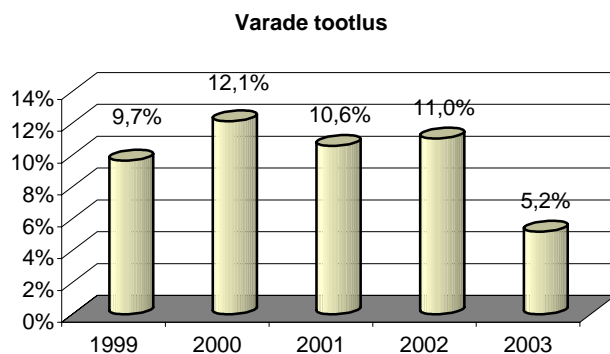


ASi Tallinna Sadam 2003.aasta tegevustulud olid kokku 960,6 milj krooni (61,4 milj eurot), kasvades aasta jooksul 0,2% (2002.aasta vastavad näitajad olid 958,6 milj krooni (61,3 milj eurot) ja kasv 7,2%). Tuludest kasvasid kõige rohkem renditulud (kasv 10,8%). Sadamatasude, kaubatasude ja teenuste müügist saadud tulude

kasv jäi alla 2%. 2003.aastal vähenesid reisijatetasust saadud tulud (vähenemine 15,7%), mis tulenes astmelise reisijatasa skaala (ühe laevaoperaatori poolt teenindatud reisijate arvu kasvades väheneb makstav reisijatasa tariif) rakendamisest 2003.aastal. Kuna reisijatasa tariifi alandamisele oodatud reisijate arvu kasvu ei järgnenud, otsustati 2004.aasta alguses astmeline reisijatasa skaala kaotada.

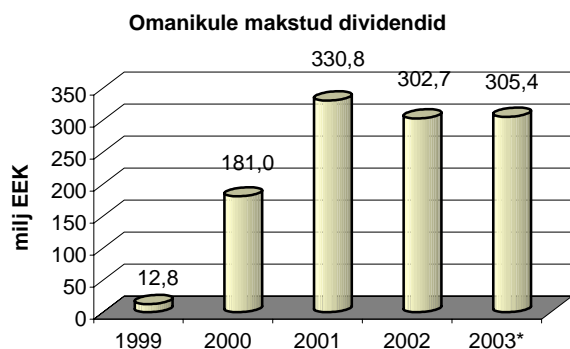
Rasketest jääoludest ja alandatud reisijatasa tariifist tulenevalt vähenes 2003.aastal ettevõtte tegevuse efektiivsus, mida näitab tegevustulude 0,2%lise kasvu allajäämine tegevuskulude 7,7%lisele kasvule. Tegevuskulud olid kokku 556,6 milj krooni (35,6 milj eurot), mille tulemusena kujunes AS Tallinna Sadam tegevuskasumiks 404,0 milj krooni (25,8 milj eurot) ning rentaabluks 42,1% (2002.aasta vastavad näitajad olid 516,8 milj krooni (33,0 milj eurot), 441,8 milj krooni (28,2 milj eurot) ja 46,1%). Lähiaastateks ootame ettevõtte rentaabluks mõningast kasvu, mis tuleneb peamiselt ettevõtte strateegias ettenähtud investeeringute ja viimastel aastatel soetatud maa kasutusele võtmisest.

ASi Tallinna Sadam 2003.aasta puhaskasumiks kujunes 230,8 milj krooni (14,8 milj eurot), mis on 202,8 milj krooni (13,0 milj eurot) vähem, kui 2002.aastal. Puhaskasumi vähenemine tulenes peamiselt 2003.aastal tehtud ühekordsetest jäämurdekuludest (AS Tallinna Sadam rahastas jäämurdetööde teostamist Eesti sadamates) summas 119,3 milj krooni (7,6 milj eurot) ja "Tulumaksuseaduse" muudatusest tingitud kuludest (alates 2003.aastast kuuluvad 100% riigi omanduses olevate ettevõtete dividendide väljamaksed maksustamisele tulumaksuga) summas 48,4 milj krooni (3,1 milj eurot). Ilma nimetatud kulutusteta oleks AS Tallinna Sadam 2003.aasta puhaskasumiks kujunenud 398,5 milj krooni (25,5 milj eurot).



ASi Tallinna Sadam varade tootlus vähenes 2003.aastal oluliselt ulatudes 5,2%ni võrreldes 11,0%ga 2002.aastal. Ilma jäämurdekulude ja dividendide tulumaksuta oleks AS Tallinna Sadam varade tootluseks 2003.aastal kujunenud 9,0%. Korrigeeritud varade tootluse vahe võrreldes 2002.aasta varade tootlusega tuleneb peamiselt langenud rentaabluks ja varade mahu kasvust seoses pikaajaliste mahukate investeeringutega, millelt saadavad tulud realiseeruvad tulevastel perioodidel.

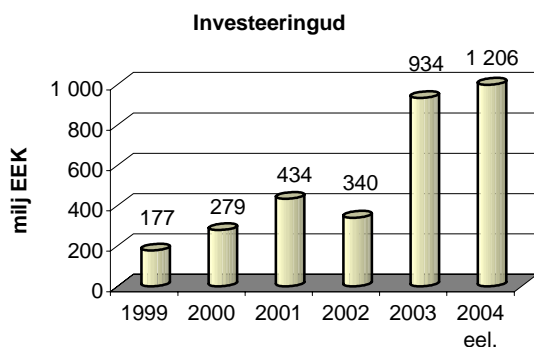
ASi Tallinna Sadam omakapitali tootlus liikus samas rütmis varade tootlusega, ületades seda 0,9% võrra. Varade ja omakapitali tootluse sarnasuse tingib omakapitali kõrge osakaal ettevõtte kapitalisstruktuuris (aasta lõpu seisuga 77%). Lähiaastatel omakapitali tootluse ja varade tootluse vahe suureneb, kuna mahuka investeeringute programmi realiseerimiseks on lähiaastatel planeeritud kaasata varasemast oluliselt rohkem võõrvahendeid.



* 2003.aasta summa sisaldab jäämurdetöid ja tulumaksu dividendidelt

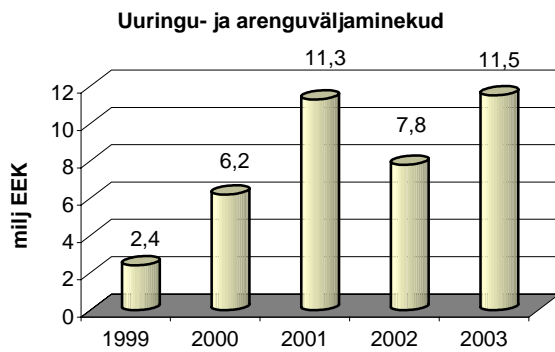
2003.aastal maksti omanikule dividendidena välja 137,7 milj krooni (8,8 milj eurot), millele lisandus tulumaks dividendidelt 48,4 milj krooni (3,1 milj eurot), kokku 186,1 milj krooni (11,9 milj eurot). Koos Eesti riigi eest makstud jäämurdetööde finantseerimisega (summas 119,3 milj krooni (7,6 milj eurot)) teostati 2003.aastal väljamakseid omanikule summas 305,4 milj krooni (19,5 milj eurot).

3. Investeeringud ja arenguväljavaated



2003.aastal investeeris AS Tallinna Sadam uutesse infrastruktuuri objektidesse ja olemasolevate infrastruktuuri objektide parendamisesse kokku 933,9 milj krooni (59,7 milj eurot), mis oli ligemale 3 korda rohkem kui 2002.aastal (2002.aasta vastavad näitajad olid 340,4 milj krooni (21,7 milj eurot) ja 21,6 % vähem). Põhiosa investeeringutest, kokku summas 694,6 milj krooni (44,4 milj eurot) ehk 74% kogumahust, oli suunatud veetranspordirajatistesse. Suuremad investeeringuobjektid olid seotud Muuga sadamaga: söeterminal 291,8 milj krooni (18,6 milj eurot), kaid 14 ja 15 114,8 milj krooni (7,3 milj eurot) ja kaid 9A ja 10A 105,0 milj krooni (6,7 milj eurot). Vanasadamas investeeriti uue kruisikaid ehitusse 73,2 milj krooni (4,7 milj eurot) ja Paldiski Lõunasadamais kai 1 rekonstrueerimiseks 57,4 milj krooni (3,7 milj eurot).

Lisaks ASi Tallinna Sadam investeeringutele sadama infrastruktuuri arendamiseks, investeerisid sadamas tegutsevad operaatorid sadama superstruktuuri arendamiseks ning läbilaskevõime suurendamiseks 2003.aastal ligikaudu 1 miljard krooni (64 milj eurot). Suurimaks investoriks oli reisijate veoga tegelev Tallink Grupp, kelle prognoositav 2003.aasta investeeringute maht oli ca 336 milj krooni (21,5 milj eurot). Teised suuremad operaatoritest investeerijad olid Muuga sadamas tegutsevad Termoil (ca 245 milj krooni (15,7 milj eurot)) ja Eurodeki ettevõtete grupp (ca 206 milj krooni (13,2 milj eurot)), kes investeerisid peamiselt vedellasti mahutipargi ning mahalaadimiskeskuste laiendamisesse.



Lisaks investeeringutele teeb AS Tallinna Sadam igal aastal olulisi uuringu- ja arenguväljaminekuid, mis 2003.aastal ulatusid 11,5 milj kroonini (0,7 milj eurot) võrreldes 7,8 milj krooniga (0,5 milj eurot) 2002.aastal. Valdav osa uuringu- ja arenguväljaminekud on suunatud uute perspektiivsete kaubavoogude otsimisele ning võimalike arendusprojektide läbitöötamisele majandusliku tasuvuse ja tehniliste lahenduste osas.

Järgneva 5 aasta jooksul planeerib AS Tallinna Sadam investeerida sadama infrastruktuuri väljaehitusse ja parendusse ligikaudu 5,3 miljardit krooni (339 milj eurot), millest 1,2 miljardit krooni (77 milj eurot) on planeeritud investeerida juba 2004.aastal. Ambitsioonika arengukavaga soovib AS Tallinna Sadam pakkuda operaatoritele ja kaubaomanikele parimat kvaliteeti ning kaasaegset tehnoloogiat, mis aitaks kaasa sadamat läbiva kaubamahu kasvule ning tagaks ASile Tallinna Sadam konkurentsieelise ja turuosa kasvu tiheneva konkurentsi tingimustes.

2004.aasta investeeringutest 1 067 milj krooni (68 milj eurot) ehk 89% investeeringute kogumahust on suunatud uutesse arendusprojektidesse ja 138 milj krooni (9 milj eurot) ehk 11% kogumahust juba kasutusel oleva infrastruktuuri läbilaskevõime tagamiseks.

Suurem osa uutest arendusinvesteeringutest on suunatud Muuga sadama (80%) ja Paldiski Lõunasadama (20%) arendamiseks. Suurematest pikaajalistest projektidest Muuga sadamas võib nimetada söe- ja metalliterminalide rajamist, ida osa lainemurdja ehitust, kaide 14 ja 15 rajamist ning vabamajandustsooni (tööstuspargi) loomisega seotud investeeringuid. Paldiski Lõunasadama kaubamahtude ja turuosa jätkuva kasvu kindlustavad investeeringud viljakai ja puidutermini rajamiseks ning võimalik puistlasti ja üldkaupade terminali rajamine keskpikas perspektiivis.

Reisijateveoga seotud arenduslikest investeeringutest on 2004.aastal plaanis enne suvist kruisihooaja algust lõpetada Vanasadamas kruisikאי ehitus.

Uute investeeringute finantseerimiseks on plaanis senisest rohkem kaasata võõrkapitali. Järgneva 5 aasta perspektiivis on eesmärgiks saavutada omakapitali ja võõrkapitali suhteks 60/40 ning tagada sellega omanikule suurem omakapitali tootlus ja alandada samal ajal ettevõttesse investeeritud kapitali kogumaksumust. Peale 60/40 suhte saavutamist ei näe AS Tallinna Sadam laenuvõime säilitamiseks pikas perspektiivis olulisi muutusi omakapitali/võõrkapitali suhtes.

4. Kvaliteedijuhtimine

ASi Tallinna Sadam juhtimissüsteem on tunnustatud vastavaks rahvusvahelise kvaliteedijuhtimissüsteemi standardi ISO 9001:2000 ja keskkonnajuhtimissüsteemi standardi ISO 14001:1996 nõuetele. Selle kinnituseks väljastas 2003.aasta märtsis Lloyd's Register Quality Assurance (LRQA) ASile Tallinna Sadam kvaliteedi- ja keskkonnajuhtimissüsteemi sertifikaadid. LRQA sertifikaat koos Ühendatud Kuningriigi rahvusliku akrediteerimismärgiga (UKAS) on tõenduseks, et ASi Tallinna Sadam juhtimissüsteem vastab rahvusvahelistele

nõuetele, ettevõtte tegevus on kõikidel tasanditel süsteemne, orienteeritud kvaliteedile ja keskkonnasõbralikkusele, ettevõtte järgib oma tegevuses seadusi, normatiive, eeskirju jm. kehtestatud nõudeid ning head tava. ASi Tallinna Sadam sertifitseeritud juhtimissüsteemi käsitusala on sadama juhtimine, sealhulgas laevade teenindamine ja renditeenuste osutamine ning kinnisvara arendus kõikides ASi Tallinna Sadam koosseisu kuuluvates sadamates: Vanasadamas, Muuga sadamas, Paljassaare sadamas ja Paldiski Lõunasadamas.

ASi Tallinna Sadam juhtimissüsteemi väljaarendamine ja korrastamine vastavalt rahvusvahelistele ISO standarditele viidi läbi alates 2001.aastast. Selle eesmärgiks oli eelkõige muuta ettevõtte töökorraldus ja protsessid efektiivsemaks ning seeläbi suurendada usaldust äripartnerite ja klientide silmis. Integreeritud kvaliteedi- ja keskkonnajuhtimissüsteemi kavandamisel ja väljatöötamisel kasutati protsessipõhist juhtimismudelit. Kvaliteedijuhtimissüsteemi kontseptuaalseks põhimõtteks on osutatavate teenuste kvaliteedi tagamine ja juhtimissüsteemi pidev parendamine, mis omakorda tagab ASi Tallinna Sadam jätkuva konkurentsivõime ja atraktiivsuse Läänemere sadamate rahvusvahelises konkurentsis.

ASis Tallinna Sadam on kehtestatud kvaliteedi- ja keskkonnapoliitika, mis väljendub alljärgnevates põhimõtetes:

- o tagada ASiga Tallinna Sadam seotud teenuste pakkumise professionaalsel tasemel;
- o tagada kaupade liikumiseks ning reisijate teenindamiseks sobiva ja stabiilse keskkonna;
- o tagada oma tegevuse tulemuslikkuse läbi paindlikkuse ning teenuste ja juhtimissüsteemi pideva parendamise;
- o tagada oma tegevuse läbipaistvuse ja õiguspärasuse;
- o tagada oma tegevuses usaldusväärsuse ja turvalisuse;
- o tegutseda keskkonnasõbralikult, lähtudes keskkonna saastamise ärahoidmise põhimõttest.

ASi Tallinna Sadam integreeritud kvaliteedi- ja keskkonnajuhtimissüsteemile väljastatud sertifikaadid kehtivad kuni 31.märtsini 2006.a. Igapäevaste protsesside vastavust ISO standardi nõuetele kontrollitakse sisemiste auditite ning 2 korda aastas läbiviidavate korraliste sertifitseerimisfirmapoolsete auditite käigus.

5. Keskkonnakaitse

ASi Tallinna Sadam keskkonnajuhtimissüsteemi standardile ISO 14001:1996 vastavusse viimise eesmärk oli dünaamilise süsteemi loomine, mis, võttes arvesse ettevõtte keskkonnapoliitika ja sellest tulenevate tegevuste eesmärgid ja ülesanded, suudaks tagada keskkonna saastamise ärahoidmise. Keskkonnajuhtimissüsteemi loomisel ja parendustegevuse kavandamisel on keskkonnapoliitika kõrval teiseks süsteemi alusfaktoriks ettevõtte tegevusega seotud keskkonnaaspektid. Keskkonnaaspektide kindlaksmääramine, nende hindamine ja oluliste aspektide kontrolli alla võtmine on keskkonnajuhtimissüsteemi võtmetegevuseks. Lähtuvalt ASi Tallinna Sadam tegevusest on keskkonnaaspektid jaotatud kahte gruppi:

1. keskkonnaaspektid, mis on seotud ASi Tallinna Sadam põhitegevusega (sh. nii laevaliikluse korraldamise kui ka maismaal läbiviidava tegevusega seotud keskkonnaaspektid)
2. sadamas tegutsevate operaatorite tegevusest tulenevad keskkonnaaspektid.

Tingituna ASi Tallinna Sadam arengustrateegiast, sellega seonduvast intensiivsest ehitustegevusest ning üha suurenevast kaubakäibest on Muuga sadamas ja Paldiski Lõunasadamas suurenenud sellised keskkonnamõjud nagu õhusaaste, müratase ning mõjud merekeskkonnale. Eesmärgiga hinnata sadama igapäevasest tegevusest

ning ehitustegevusest tulenevat mõju keskkonnale on Muuga lahes alates 1996.aastast teostatud merekeskkonna seiret, mille käigus jälgitakse mereelustiku ja taimestiku seisundit ning lahe hüdrodünaamikat. Senised

seiretulemused näitavad suhteliselt stabiilset olukorda ning olulisi muutusi ei ole toimunud. Suhteliselt parem on merekeskkonna seisund Muuga sadama lääneosas, idaosa põhjataimestiku kooslus viitab mõningastele eutrofeerumisele. Paldiski Lõunasadamas alustati merekeskkonna seirega 2002.aastal, kui tehti algust Eesti seni suurimate süvendustöödega. Kuna süvenduse ja puistega (kaadamisega) kaasnev hõljum on üheks põhiliseks merekeskkonda mõjutavaks teguriks, tehti kompleksseire käigus mõõdistusi ka pinnasepuistealal (kaadamiskohas). See on Eesti rannikumeres teadaolevalt esimene sellelaadne töö. Seire läbiviimist jätkatakse esialgu kuni 2005.aastani.

Üheks oluliseks keskkonnaseireks Muuga sadamas on naftaterminalide tegevusest põhjustatud õhusaaste jälgimine. Seoses Muuga sadama naftaterminalide vahetus läheduses asuva suvilarajooniga, teostatakse alates 1998.aastast õhuseirejaamas pidevat õhusaaste mõõtmist. Seirejaamas mõõdetakse ja fikseeritakse automaatselt iga 5 minuti järel orgaaniliste süsivesinike (alifaatsed süsivesinikud, benseen, toluen ja ksüleenid) saastetaset ja meteoroloogilisi parameetreid. Saastetaseme suurenemisel üle lubatud piirkontsentratsiooni teavitatakse sellest kõiki naftaterminale ning käivitub saaste vähendamiseks kehtestatud tegevuskava. 2003.aastal fikseeriti alifaatsete süsivesinike SPV₁ piirkontsentratsioonide ületamisi viiel päeval kokku kaheksal korral. Kõik ületamised olid lühiajalised ning ei ületanud ühte tundi.

SPV₁ ületamised 2003.aastal Muuga sadama õhuseirejaamas

Kuupäev	Kellaeg	Kontsen- tratsioon mg/m ³	SPV ₁ piir- väärtus mg/m ³	SPV ₁ ületamine %
12. mai	09:20-10:20	6,35	5	27
20. mai	07:30-08:30	10,00	5	100
30. juuni	17:50-18:50	5,73	5	15
	19:25-20:25	5,20	5	4
	20:45-21:45	5,14	5	3
2. juuli	04:50-05:50	7,98	5	60
	07:05-08:05	5,57	5	11
30. juuli	13:35-14:35	8,05	5	61

Saastetasemete ületamise ja välisõhu temperatuuri vahel puudus küll otsene sõltuvus, kuid on selge, et ületamisi esineb siiski vaid soojemate ilmadega, millal naftasaaduste aurustumine on suurem. Talvekuudel ei esine seirejaamas ka ebasoodsate kirde- ja idatuulte korral alifaatsete süsivesinike kontsentratsiooni märgatavat suurenemist seirejaamas. Võrreldes 2002.aastaga, kui alifaatsete süsivesinike ületamisi mõõdeti kokku 31 korral, on see arv 2003.aastal märgatavalt vähenenud ja seda hoolimata vedellasti transiidi suurenemisest. Üheks põhjuseks võib pidada operaatorfirmade tehnoloogiliste protsesside paranemist toornafta käitlemisel.

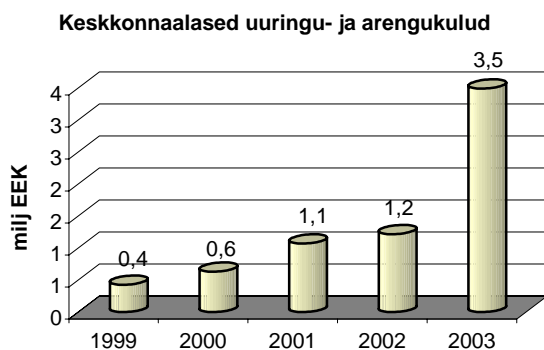
Seoses uue 9A/10A naftakai rajamisega ning eesmärgiga jälgida õhusaaste mõju teistele sadamas asuvatele terminalidele paigaldati Muuga sadamas 2003.aastal veel täiendav statsionaarne õhuseirejaam. Muuga sadama õhuseire on unikaalne selle poolest, et esmakordselt Eestis teostatakse terviseohtlike orgaaniliste ühendite kontsentratsioonide pikemaajalist jälgimist. Kuna Euroopa Liidu direktiivides on mitmed seirataavad ühendid

nende terviseohtlikkuse tõttu käsitlemist leidnud, on selliste mõõtmiste toimumine oluline ka ees seisva Euroopa Liidu ühinemise seisukohalt.

Mürataseme vähendamiseks rajati 2003.aastal pilootprojektina ca 300 meetrine müratõkkesein. Juhul kui edaspidised mürataseme mõõtmised näitavad, et lähemal asuvate suvilate juures müratase tõkkeseina mõjul oluliselt väheneb ning investering osutub otstarbekaks, algatab AS Tallinna Sadam täiendavad mürauringud sadama teistes piirkondades.

Muuga sadamasse kavandatavate uute terminalide rajamisega kaasnevad suuremahulised täitetööd. Täitematerjalina kasutatakse merest ammutatavat liiva, mille kaevandamisega kaasneb kaevandusalal merekeskkonna hävinemine ning selle lähiümbruses ulatuslik hõljumi levik. Mõjutuste ulatuse ja ajalise kestuse hindamiseks teostatakse nii kaevandamise ajal, kui ka järgneva kolme aasta jooksul merekeskkonna järelseiret. Laevadelt õliseguse vee ja jäätmete vastuvõtuks on kavandatud rajada Muuga sadamasse uus laevadelt tekkivate ohtlike jäätmete (pilsivee, ballastvee, lastimahutite pesuvee ja õliseguse muda) ümbertöötlemisterminal. Seoses sellega asutas AS Tallinna Sadam 2003.aasta oktoobris koos ASiga NT Marine äriühingu AS Green Marine, mille 51% aktsiatest kuulub ASile Tallinna Sadam. Praeguseks on algatatud keskkonnamõjude hindamise protsess ja tellitud vastavad tööd. ASi Green Marine asutamine on üheks tähtsamaks ASi Tallinna Sadam keskkonnavalaseks projektiks peale ISO 14001:1996 sertifikaadi saamist, edaspidise eesmärgiga olla tunnustatud kui Läänemere "Green Port".

Keskkonnakaitsealased kulutused, mis on seotud ASi Tallinna Sadam arendusprojektidega on kasvanud iga aastaga, ulatudes 2003.aastal 3,5 milj kroonini (0,2 milj eurot).



Lisaks sellele tehakse sadamate igapäevategevuses erinevaid keskkonnavalased kulutusi sh. saastetasud, õppused, puhastusseadmete ja korjelaevade eksploatatsioon, keskkonnavalased investeringud jms. 2003.aastal kulutas AS Tallinna Sadam keskkonnakaitsele kokku 23 milj krooni (1,5 milj eurot), millest üle poole kasutati õlikorjelaevade eksploatatsiooniga seonduvate kulude katmiseks. Viimaste aastate suuremad keskkonnainvesteringud olid seotud õlitõrjevahendite soetamisega Muuga sadama ja Paldiski Lõunasadama võimaliku õlireostuse likvideerimiseks. Muretseti uus õlikorjelaev, õlitõrje merepoomid, skimmerid ja absorbentpoomid kokku 25 milj krooni (1,6 milj eurot) väärtuses. Laeva avariist tekkida võiva õlireostuse mõju vähendamiseks on Paldiski Lõunasadamas 2003. aastal korraldatud riigihange ja tellitud uus multifunktsionaalne puksiirilaev.

Tähtsamad keskkonnavalased projektid 2003.aastal olid:

Muuga sadama söeterminali rajamise keskkonnamõjude hindamine;

Prangli lõunaranniku liivamaardlast liiva kaevandamise keskkonnamõjude hindamine;

Muuga lahe ehitamiseelne ning -aegne merekeskkonna seire;

Prangli liivamaardla kaevandamiseelne ning aegne merekeskkonna seire;

Muuga vedellastiterminalide piirkonna atmosfääriõhu seire;

Muuga lahe Randvere supelranna tervisekaitseline hinnang;

Vanasadama kruisikaitsekeskkonnahindamine;

Paldiski Lõunasadama süvendusaegne ning -järgne merekeskkonna seire;

Paldiski Lõunasadama 6.kai pikenduse keskkonnahindamine;

Saaremaa sadama rajamise keskkonnahindamine.

Keskkonnahindamisdokumentides esitatud tingimused on kohustuslikud täitmiseks ASi Tallinna Sadam edaspidises tegevuses.

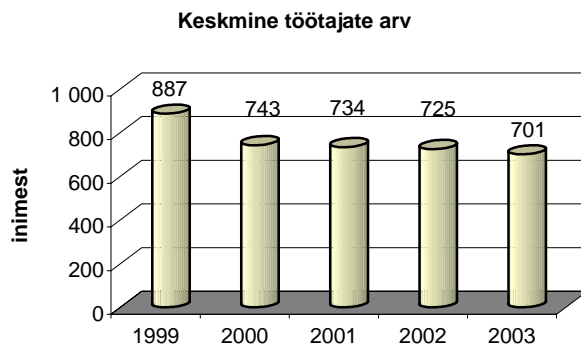
6. Tütarettevõtted

2003.aasta jooksul omandas AS Tallinna Sadam Riigi Infokommunikatsiooni Sihtasutuselt 100% AS EDI Vektor aktsiatest ja asutas ASi Green Marine (AS Tallinna Sadam osalus 51%).

100% ASi EDI Vektor aktsiatest omandati 31.oktoobril 2003.aastal. AS EDI Vektor varasema tegevuse eesmärgiks oli elektroonilise sõnumivahetuse (EDI) keskkonna pakkumine logistika sektori ettevõtetele. Kuigi EDI valdkond on perspektiivikas, ei suutnud AS EDI Vektor igapäevaselt kasutatavat EDI keskkonda juurutada. Kuna ASi EDI Vektor poolt 2000.aastal saadud sihtfinantseerimise summad oli 2003.aasta lõpuks lõppemas ja ettevõtte enda rahavood negatiivsed, siis otsiti EDI projekti jätkamiseks uusi finantseerijaid. AS Tallinna Sadam oli EDI projekti jätkamisest huvitatud, kuna EDI keskkonna poolt pakutav informatsiooni efektiivsem edastamine aitaks kaasa kaupade ja reisijate liikumise paremale korraldamisele sadamas. Tänapäevaks on 2003.aasta suvel ASi Tallinna Sadam poolt koostatud töögrupi töö tulemusena valminud üldine EDI tegevuskava, mis käsitleb info liikumise ja info esitamisega seotud protseduuride efektiivistamise võimalusi AS Tallinna Sadam omanduses olevates sadamates ja sadama kommuuni kuuluvate ettevõtete vahel. Tegevuskava eesmärgiks on vaadata üle senine ASi EDI Vektor tegevus ja strateegia ning pakkuda välja võimalikud edasised sammud EDI keskkonna arendamiseks. Kuni nimetatud tegevuskava partneritega kooskõlastamise ja kinnitamiseni on AS EDI Vektor edasine arendus- ja äritegevus külmutatud.

AS Green Marine on AS Tallinna Sadam ja AS NT Marine poolt 2003.aasta lõpus loodud keskkonna küsimustega tegelev ühissetevõtte. AS Green Marine tegevuse eesmärgiks on sadamates tekkivate jäätmete käitlemine, ohtlike laevajäätmete ja reovete käitlemiskeskuste haldamine, hooldamine, opereerimine ning sadamate akvatooriumi ja territooriumi puhastamine ja korrashoid. Samuti akvatooriumis toimunud võimalike naftareostuste kiire lokaliseerimine ja likvideerimine. 2003.aastal ettevõttes reaalset äritegevust ei toimunud, valmistati ette Muuga sadamasse jäätmete käitlustermini ehitamise projekti.

7. Organisatsioon ja personal



2003.aastal töötas ASis Tallinna Sadam keskmiselt 701 töötajat, töötajatele makstud töötasu üldsumma oli 109,2 milj krooni (6,7 milj eurot) ja keskmine töötasu 11 798 krooni (754 eurot) (2002.aasta vastavad näitajad olid 725 töötajat, 113,0 milj krooni (7,2 milj eurot) ja 11 664 krooni (745 eurot)). 2003.aasta jooksul lisandus 86 uut töötajat ja lahkus 124 töötajat ning 2003.aasta lõpu seisuga töötas ASis Tallinna Sadam kokku 667 töötajat (2002.aastal lisandus 101 uut töötajat ja lahkus 145 töötajat ning 2002.aasta lõpu seisuga töötas ASis Tallinna Sadam kokku 705 töötajat).

AS Tallinna Sadam nõukogu pidas 2003.aastal kokku 13 koosolekut, nõukogu liikmete koosseisus toimusid 2003.aastal mitmed muudatused. 18.06.2003.a. kutsuti majandus- ja kommunikatsiooniministri ja rahandusministri käskkirjadega tagasi AS Tallinna Sadam nõukogu liikmed Kalev Kallo, Erik Terk, Toomas Vitsut, Toivo Ninnas, Andrus Kuusmann ja Elmar Kruusma ning määrati uuteks nõukogu liikmeteks Eero Tohver, Jüri Saar, Taavi Veskimägi, Indrek Raudne, Koit Uus ja Veiko Tali. 04.08.2003.a. kutsuti majandus- ja kommunikatsiooniministri käskkirjaga tagasi nõukogu liige Madis Müller ja määrati uueks nõukogu liikmeks Märt Vooglaid. 03.10.2003.a. kutsuti rahandusministri käskkirjaga tagasi nõukogu liige Taavi Veskimägi ja määrati 09.10.2003.a. uueks nõukogu liikmeks Tõnis Palts. AS Tallinna Sadam nõukogu töötasu 2003.aasta eest oli kokku 502,3 tuh krooni (32,1 tuh eurot) (2002.aasta vastav näitaja oli 538,2 tuh krooni (34,4 tuh eurot)). 2003.aastal AS Tallinna Sadam juhatuse liikmete arv ja koosseis ei muutunud. Juhatusse kuulusid Riho Rasmann, Jaan Toots ja Tõnis Segerkrantz. 2004.aasta 9.jaanuaril lahkus omal soovil ametist ASi Tallinna Sadam juhatuse esimehe asetäitja Jaan Toots kelle asemel nimetati 16.jaanuaril uueks juhatuse liikmeks AS Tallinna Sadam tootmisdirektor Allan Kiil. Juhatuses töötasu 2003.aasta eest oli kokku 2 160,0 tuh krooni* (138,0 tuh eurot) (2002.aasta vastav näitaja oli 2 522,4 tuh krooni* (161,2 tuh eurot)).

* töötasu summa ei sisalda aastapreemiat töötulemuste eest, mille maksmine ja täpne summa ei ole käesoleva aruande koostamise hetkeks teada

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

RAAMATUPIDAMISBILANSS

tuhandetes kroonides

AKTIVA (varad)	Lisa	Kontsern 31.12.2003	Kontsern 31.12.2002	Emaettevõtte 31.12.2003	Emaettevõtte 31.12.2002
KÄIBEVARA					
Raha ja pangakontod	1	155 516	42 533	151 083	42 533
Aktsiad ja muud väärtpaberid	2	10 041	17 894	10 041	17 894
Nõuded ostjate vastu	3	83 719	87 414	83 719	87 414
Muud nõuded ja ettemaksud	4	73 934	20 185	73 933	20 185
Varud	5	2 354	2 328	2 354	2 328
Käibevara kokku		325 564	170 354	321 130	170 354
PÕHIVARA					
Tütarettevõtete aktsiad	6	0	0	2 474	0
Muud aktsiad ja väärtpaberid	2	4 655	4 655	4 655	4 655
Muud pikaajalised nõuded	4	14 762	16 745	14 762	16 745
Materiaalne põhivara	7	4 563 763	3 797 584	4 563 763	3 797 584
Põhivara kokku		4 583 180	3 818 984	4 585 654	3 818 984
AKTIVA (varad) kokku		4 908 744	3 989 338	4 906 784	3 989 338
PASSIVA (kohustused ja omakapital)					
KOHUSTUSED					
Lühiajalised kohustused					
Võlad tarnijatele		207 861	47 807	207 861	47 807
Maksuvõlad	9	21 041	16 273	21 041	16 273
Võlad aktsionäridele	13	100 000	0	100 000	0
Lühiajalised eraldised	12	1 222	1 316	1 222	1 316
Muud võlad	10	39 268	34 926	39 268	34 926
Lühiajalised kohustused kokku		369 392	100 322	369 392	100 322
Pikaajalised kohustused					
Pikaajalised võlakohustused	11	725 866	70 000	725 866	70 000
Pikaajalised eraldised	12	3 426	0	3 426	0
Muud pikaajalised kohustused	10	17 997	26 000	17 997	26 000
Pikaajalised kohustused kokku		747 289	96 000	747 289	96 000
Kohustused kokku		1 116 681	196 322	1 116 681	196 322
Vähemusosa	6	1 960	0	0	0
OMAKAPITAL					
Aktsiakapital nimiväärtuses	13	2 650 000	2 750 000	2 650 000	2 750 000
Reservid		262 111	240 433	262 111	240 433
Eelmiste perioodide jaotamata kasum		647 205	369 013	647 205	369 013
Aruandeaasta kasum		230 787	433 570	230 787	433 570
Omakapital kokku		3 790 103	3 793 016	3 790 103	3 793 016
PASSIVA (kohustused ja omakapital) kokku		4 908 744	3 989 338	4 906 784	3 989 338

RAAMATUPIDAMISBILANSS

tuhandetes eurodes

AKTIVA (varad)	Lisa	Kontsern 31.12.2003	Kontsern 31.12.2002	Emaettevõte 31.12.2003	Emaettevõte 31.12.2002
KÄIBEVARA					
Raha ja pangakontod	1	9 939	2 718	9 656	2 718
Aktsiad ja muud väärtpaberid	2	642	1 144	642	1 144
Nõuded ostjate vastu	3	5 351	5 587	5 351	5 587
Muud nõuded ja ettemaksud	4	4 725	1 290	4 725	1 290
Varud	5	150	149	150	149
Käibevara kokku		20 807	10 888	20 524	10 888
PÕHIVARA					
Tütarettevõtete aktsiad	6	0	0	158	0
Muud aktsiad ja väärtpaberid	2	298	298	298	298
Muud pikaajalised nõuded	4	943	1 070	943	1 070
Materiaalne põhivara	7	291 677	242 709	291 677	242 709
Põhivara kokku		292 918	244 077	293 076	244 077
AKTIVA (varad) kokku		313 725	254 965	313 600	254 965
PASSIVA (kohustused ja omakapital)					
KOHUSTUSED					
Lühiajalised kohustused					
Võlad tarnijatele		13 285	3 055	13 285	3 055
Maksuvõlad	9	1 345	1 040	1 345	1 040
Võlad aktsionäridele	13	6 391	0	6 391	0
Lühiajalised eraldised	12	78	84	78	84
Muud võlad	10	2 510	2 232	2 510	2 232
Lühiajalised kohustused kokku		23 608	6 412	23 608	6 412
Pikaajalised kohustused					
Pikaajalised võlakohustused	11	46 391	4 474	46 391	4 474
Pikaajalised eraldised	12	219	0	219	0
Muud pikaajalised kohustused	10	1 150	1 662	1 150	1 662
Pikaajalised kohustused kokku		47 760	6 136	47 760	6 136
Kohustused kokku		71 369	12 547	71 369	12 547
Vähemusosa	6	125	0	0	0
OMAKAPITAL					
Aktsiakapital nimiväärtuses	13	169 365	175 757	169 365	175 757
Reservid		16 752	15 366	16 752	15 366
Eelmiste perioodide jaotamata kasum		41 364	23 584	41 364	23 584
Aruandeaasta kasum		14 750	27 710	14 750	27 710
Omakapital kokku		242 231	242 417	242 231	242 417
PASSIVA (kohustused ja omakapital) kokku		313 725	254 965	313 600	254 965

KASUMIARUANNE

	Lisa	tuhandetes kroonides			
		Kontsern 2003	Kontsern 2002	Emaettevõte 2003	Emaettevõte 2002
Müügitulu	14	960 560	958 579	960 560	958 579
Muud äritulud	16	20 249	27 086	20 249	27 086
Tegevuskulud	15	253 582	208 346	253 570	208 346
Tööjõukulud	15	145 631	150 598	145 631	150 598
Põhivara kulum ja väärtuse langus		157 350	157 837	157 350	157 837
Muud ärikulud	16	138 829	37 278	138 829	37 278
ÄRIKASUM		285 417	431 606	285 429	431 606
Finantstulud ja -kulud					
Finantstkulud tütarettevõtete aktsiatelt	6	0	0	-567	0
Intressikulud		-8 405	-3 972	-8 405	-3 972
Kasum (kahjum) valuutakursi muutustest		-436	-311	-436	-311
Muud finantstulud ja -kulud		2 589	6 247	3 144	6 247
<i>Kokku finantstulud ja -kulud</i>		<i>-6 252</i>	<i>1 964</i>	<i>-6 264</i>	<i>1 964</i>
Kasum majandustegevusest		279 165	433 570	279 165	433 570
Tulumaks	13	-48 378	0	-48 378	0
ARUANDEPERIOODI PUHASKASUM		230 787	433 570	230 787	433 570

KASUMIARUANNE

	Lisa	tuhandetes eurodes			
		Kontsern 2003	Kontsern 2002	Emaettevõte 2003	Emaettevõte 2002
Müügitulu	14	61 391	61 264	61 391	61 264
Muud äritulud	16	1 294	1 731	1 294	1 731
Tegevuskulud	15	16 207	13 316	16 206	13 316
Tööjõukulud	15	9 307	9 625	9 307	9 625
Põhivara kulum ja väärtuse langus		10 056	10 088	10 056	10 088
Muud ärikulud	16	8 873	2 382	8 873	2 382
ÄRIKASUM		18 241	27 585	18 242	27 585
Finantstulud ja -kulud					
Finantstkulud tütarettevõtete aktsiatelt	6	0	0	-36	0
Intressikulud		-537	-254	-537	-254
Kasum (kahjum) valuutakursi muutustest		-28	-20	-28	-20
Muud finantstulud ja -kulud		165	399	201	399
<i>Kokku finantstulud ja -kulud</i>		<i>-400</i>	<i>126</i>	<i>-400</i>	<i>126</i>
Kasum majandustegevusest		17 842	27 710	17 842	27 710
Tulumaks	13	-3 092	0	-3 092	0
ARUANDEPERIOODI PUHASKASUM		14 750	27 710	14 750	27 710

Tulu aktsia kohta on kajastatud lisas 13.

RAHAVOO ARUANNE

tuhandetes kroonides

	Lisa	Kontsern 2003	Kontsern 2002	Emaettevõte 2003	Emaettevõte 2002
Kaupade või teenuste müügist laekunud raha		1 025 410	1 034 195	1 025 410	1 034 195
Muude äritulude eest laekunud raha		5 327	3 728	5 327	3 728
Maksud tarnijatele		-276 075	-260 426	-276 079	-260 426
Maksud töötajatele ja töötajate eest		-112 260	-124 986	-112 215	-124 986
Maksud muude ärikuude eest		-127 957	-9 197	-127 957	-9 197
Makstud tulumaks dividendidelt	13	-26 970	0	-26 970	0
Äritegevusest saadud raha		487 475	643 314	487 516	643 314
Materiaalse põhivara soetamine	7	-922 066	-435 658	-922 066	-435 658
Materiaalse põhivara müük	7	23 751	27 577	23 751	27 577
Tütaretevõtete soetus	6	1 434	0	-3 040	0
Muude finantsinvesteeringute soetus		-61 093	-290 065	-61 093	-290 065
Muude finantsinvesteeringute müük		69 812	340 958	69 812	340 958
Antud laenud	4	-3 630	0	-3 630	0
Antud laenude laekumised	4	605	6	605	6
Saadud intressid		3 226	8 047	3 226	8 047
Investeermisele kulutatud raha		-887 961	-349 135	-892 435	-349 135
Võlakirjade emiteerimine	11	99 594	70 000	99 594	70 000
Võlakirjade lunastamine	11	-70 700	0	-70 700	0
Saadud laenud	11	625 862	0	625 862	0
Tagastatud laenud		0	-85 267		-85 267
Makstud dividendid	13	-137 690	-302 659	-137 690	-302 659
Makstud intressid	11	-3 534	-1 536	-3 534	-1 536
Muud finantseerimistegevusest tulenevad maksed		-63	0	-63	0
Finantseerimisele kulutatud raha		513 469	-319 462	513 469	-319 462
RAHAVOOG KOKKU		112 983	-25 283	108 550	-25 283
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses		42 533	67 816	42 533	67 816
Raha ja raha ekvivalentide muutus		112 983	-25 283	108 550	-25 283
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus		155 516	42 533	151 083	42 533

RAHAVOO ARUANNE

		tuhandetes eurodes			
		Kontsern	Kontsern	Emaettevõte	Emaettevõte
		2003	2002	2003	2002
Kaupade või teenuste müügist laekunud raha		65 536	66 097	65 536	66 097
Muude äritulude eest laekunud raha		340	238	340	238
Maksud tarnijatele		-17 644	-16 644	-17 645	-16 644
Maksud töötajatele ja töötajate eest		-7 175	-7 988	-7 172	-7 988
Maksud muude ärikulude eest		-8 178	-588	-8 178	-588
Makstud tulumaks dividendidelt	13	-1 724	0	-1 724	0
Äritegevusest saadud raha		31 156	41 115	31 158	41 115
Materiaalse põhivara soetamine	7	-58 931	-27 844	-58 931	-27 844
Materiaalse põhivara müük	7	1 518	1 762	1 518	1 762
Tütarettevõtete soetus	6	92	0	-194	0
Muude finantsinvesteeringute soetus		-3 905	-18 538	-3 905	-18 538
Muude finantsinvesteeringute müük		4 462	21 791	4 462	21 791
Antud laenud	4	-232	0	-232	0
Antud laenude laekumised	4	39	0	39	0
Saadud intressid		206	514	206	514
Investeermisele kulutatud raha		-56 751	-22 314	-57 037	-22 314
Võlakirjade emiteerimine	11	6 365	4 474	6 365	4 474
Võlakirjade lunastamine	11	-4 519	0	-4 519	0
Saadud laenud	11	40 000	0	40 000	0
Tagastatud laenud		0	-5 450	0	-5 450
Makstud dividendid	13	-8 800	-19 343	-8 800	-19 343
Makstud intressid	11	-226	-98	-226	-98
Muud finantseerimistegevusest tulenevad maksed		-4	0	-4	0
Finantseerimisele kulutatud raha		32 817	-20 417	32 817	-20 417
RAHAVOOG KOKKU		7 221	-1 616	6 938	-1 616
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses		2 718	4 334	2 718	4 334
Raha ja raha ekvivalentide muutus		7 221	-1 616	6 938	-1 616
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus		9 939	2 718	9 656	2 718

OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE

tuhandetes kroonides

	Aktsiakapital nimiväärtuses	Reservid	Eelmiste perioodide jaotamata kasum	Aruandeaasta kasum	Kokku
Seisuga 31.12.2001	2 750 000	218 815	291 932	401 358	3 662 105
Aruandeaasta kasumi suunamine eelmistele perioodide kasumisse	0	0	401 358	-401 358	0
Reservkapitali suurendamine	0	21 618	-21 618	0	0
Väljakuulutatud dividendid	0	0	-302 659	0	-302 659
Jooksva aasta kasum	0	0	0	433 570	433 570
Seisuga 31.12.2002	2 750 000	240 433	369 013	433 570	3 793 016
Aruandeaasta kasumi suunamine eelmistele perioodide kasumisse	0	0	433 570	-433 570	0
Reservkapitali suurendamine	0	21 678	-21 678	0	0
Väljakuulutatud dividendid	0	0	-133 700	0	-133 700
Aktsiakapitali vähendamine	-100 000	0	0	0	-100 000
Jooksva aasta kasum	0	0	0	230 787	230 787
Seisuga 31.12.2003	2 650 000	262 111	647 205	230 787	3 790 103

tuhandetes eurodes

	Aktsiakapital nimiväärtuses	Reservid	Eelmiste perioodide jaotamata kasum	Aruandeaasta kasum	Kokku
Seisuga 31.12.2001	175 757	13 985	18 658	25 651	234 051
Aruandeaasta kasumi suunamine eelmistele perioodide kasumisse	0	0	25 651	-25 651	0
Reservkapitali suurendamine	0	1 382	-1 382	0	0
Väljakuulutatud dividendid	0	0	-19 343	0	-19 343
Jooksva aasta kasum	0	0	0	27 710	27 710
Seisuga 31.12.2002	175 757	15 366	23 584	27 710	242 417
Aruandeaasta kasumi suunamine eelmistele perioodide kasumisse	0	0	27 710	-27 710	0
Reservkapitali suurendamine	0	1 385	-1 385	0	0
Väljakuulutatud dividendid	0	0	-8 545	0	-8 545
Aktsiakapitali vähendamine	-6 391	0	0	0	-6 391
Jooksva aasta kasum	0	0	0	14 750	14 750
Seisuga 31.12.2003	169 365	16 752	41 364	14 750	242 231

Täiendav informatsioon on toodud lisas 13.

ARVESTUS- JA ARUANLUSPÕHIMÕTTED

AS Tallinna Sadam ja tütarettevõtete (Kontsern) 2003. aasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud vastavalt rahvusvahelistele finantsaruandluse standarditele (IFRS).

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsiibist, välja arvatud juhtudel, mida on kirjeldatud alljärgnevas arvestuspõhimõtetes.

Lähtudes aruandeaasta andmete esitlusviisist on vajadusel korrigeeritud eelmise aasta näitajate esitlust.

Aruande mõõtmisvaluutaks on Eesti kroon. Lähtudes Tallinna Börsi nõuetest on aastaaruanne lisaks Eesti kroonile esitatud ka eurodes. Kuna Eesti krooni kurss on seotud euroga (1 euro = 15,64664 Eesti krooni), ei teki aruande konverteerimisel valuutakursierinevusi.

Konsolideerimine ja tütarettevõtted

Seoses tütarettevõtete omandamisega koostab AS Tallinna Sadam alates 2003. aastast konsolideeritud raamatupidamisaruande. Tütarettevõtted, mis on ettevõtted, milles Kontsernil on rohkem kui 50%-line hääleõigus või kus ta on muul viisil võimeline kontrollima finants- ja äritegevust, konsolideeritakse rida-realt. Ema- ja tütarettevõtete vaheliste tehingute tulemusena tekkinud nõuded, kohustused, tulud, kulud ning realiseerumata kasumid ja kahjumid on elimineeritud. Vähemusosa emavõtte kontrolli all olevate ettevõtete tulemuses ja omakapitalis on konsolideeritud finantsaruannetes kajastatud eraldi kirjena.

Investeeringud tütarettevõtetesse kajastatakse emavõtte bilansis kasutades kapitaliosaluse meetodit. Kuna 2003. aasta lõpuks ei olnud tütarettevõtetes oluline äritegevus alanud ja emavõtte finantsnäitajad ei erine oluliselt konsolideeritud andmetest, on lisades avaldatud ainult konsolideeritud andmed.

Andmed tütarettevõtete kohta on esitatud lisas 6.

Aktsiad ja muud väärtpaberid

Lühiajaliste aktsiate ja muude väärtpaberitena kajastatakse kauplemise eesmärgil hoitavaid väärtpabereid ning kindla lunastustähtajaga väärtpabereid, mille lunastustähtaeg on 12 kuu jooksul bilansipäevast. Muude pikaajaliste aktsiate ja väärtpaberitena kajastatakse väärtpabereid, mida tõenäoliselt ei müüda lähema 12 kuu jooksul ning kindla lunastustähtajaga väärtpabereid, mille lunastustähtaeg on hiljem kui 12 kuud pärast bilansipäeva.

Kõiki aktsiaid ja investeeringuid teistesse omakapitaliinstrumentidesse kajastatakse õiglasel väärtusel, juhul kui see on usaldusväärset hinnatav. Aktsiaid ja muid omakapitaliinstrumente, mille õiglane väärtus ei ole usaldusväärset hinnatav, kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses (s.o algne soetusmaksumus miinus võimalikud allahindlused). Võlakirjad kajastatakse nende õiglasel väärtusel, väljaarvatud juhul kui neid hoitakse lunastustähtajani, misjuhul neid kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Aktsiate ja võlakirjade ümberhindlusest tulenevad vahed kajastatakse kasumisaruandes.

Nõuded ostjate vastu

Nõuetena ostjate vastu kajastatakse Kontserni tavapärase äritegevuse käigus tekkinud lühiajalisi nõudeid. Nõudeid ostjate vastu kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, mis on üldjuhul võrdne nominaalväärtusega, miinus ebatõenäoliste nõuete allahindlused.

Nõuete laekumise tõenäosust hinnatakse võimaluse korral iga ostja kohta eraldi. Ebatõenäolised nõuded hinnatakse alla tõenäoliselt laekuva rahavoo nüüdsväärtuseni. Varem alla hinnatud ebatõenäoliste nõuete laekumist kajastatakse ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulu vähendamisena.

Muud nõuded

Kõiki muid nõudeid (viitlaekumised, antud laenud ning muud lühi- ja pikaajalised nõuded) kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Lühiajaliste nõuete korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega (miinus võimalikud allahindlused), mistõttu lühiajalisi nõudeid kajastatakse bilansis tõenäoliselt laekavas summas. Pikaajalised nõuded võetakse algselt arvele õiglasel väärtusel ja edaspidi kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Varud

Varud võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostukulutustest ja muudest kulutustest, mis on vajalikud varude viimiseks nende olemasolevasse asukohta ja seisundisse. Varude ostukulutused sisaldavad lisaks ostuhinnale varude ostuga kaasnevat tollimaksu, muid mittetagastatavaid makse ja varude soetamisega otseselt seotud transpordikulutusi. Varude soetusmaksumuse arvestamisel kasutatakse individuaalse hindamise meetodit. Varud hinnatakse bilansis lähtudes sellest, mis on madalam, kas soetusmaksumus või netorealiseerimismaksumus.

Materiaalne põhivara

Materiaalseks põhivaraks loetakse Kontserni majandustegevuses kasutatavaid varasid kasuliku tööeaga üle ühe aasta. Materiaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast (k.a tollimaks ja muud mittetagastatavad maksud) ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja –asukohta. Materiaalset põhivara kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum.

Põhivara parendusväljaminekud (rekonstrueerimistööd), mis suurendavad põhivara tööjõudlust üle algselt arvatud taseme ja tõenäoliselt osalevad lisanduvate tulude tekkimisel tulevikus, kapitaliseeritakse bilansis põhivarana. Kulutused, mis tehakse eesmärgiga tagada ning säilitada varaobjektilt tulevikus saadavat tulu, kajastatakse nende kulude tekkimisel aruandeperioodi kuludes.

Amortisatsiooni arvestatakse lineaarselt lähtudes järgmistest eeldatavatest kasulikest eluigadest:

Hooned ja rajatised	2-20%
sh kaid	2-10%
akvatooriumid	5%
Masinad ja seadmed	10-30%
Muu materiaalne põhivara	10-50%

Maad ei amortiseerita.

Juhul kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, on need komponendid võetud raamatupidamises arvele eraldi varadena, määrares neile eraldi amortisatsiooninormid vastavalt nende kasulikule elueale.

Juhul kui põhivara kaetav väärtus (s.o kõrgem kahest järgnevast näitajast: vara neto müügihind või vara kasutusväärtus) on väiksem tema bilansilisest jääkmaksumusest, on materiaalse põhivara objektid alla hinnatud nende kaetavale väärtusele.

Laenuintresse, mis on seotud materiaalse põhivara ehitusega, ei kapitaliseerita ja kantakse kulude tekkimise hetkel kulusse.

Rendiarvestus

Kapitalirendina käsitletakse rendilepinguid, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle ettevõttele. Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina.

Aruande koostamise hetkel ei olnud Kontsernil kehtivaid kapitalirendi lepinguid.

Kasutusrendi tingimustel väljarenditud vara kajastatakse bilansis tavakorras, analoogselt põhivaraga. Väljarenditavat vara amortiseeritakse lähtudes ettevõttes sama tüüpi varade osas rakendatavatest amortiseerimisühikühikutest. Kasutusrendimaksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt tuluna.

Finantskohustused

Kõik finantskohustused (võlad hankijatele, võetud laenud, viitvõlad, väljastatud võlakirjad ning muud lühi- ja pikaajalised võlakohustused) võetakse algselt arvele nende soetusmaksumus, mis sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi. Lühiajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustusi kajastatakse bilansis maksamisele kuuluvas summas. Pikaajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestus toimub kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Eraldised

Eraldistena kajastatakse bilansis tõenäolisi kohustusi, mis on avaldunud enne bilansikuupäeva toimunud sündmuste tagajärjel ning mille realiseerumise aeg või summa pole kindlad. Eraldiste kajastamisel bilansis on lähtutud juhtkonna hinnangust eraldise täitmiseks tõenäoliselt vajamineva summa ning eraldise realiseerumise aja kohta. Kui eraldis realiseerub tõenäoliselt hiljem kui aasta jooksul pärast bilansipäeva, kajastatakse seda diskonteeritud väärtuses.

Eraldise kasutatakse ainult nende kulutuste katmiseks, mille jaoks need olid moodustatud.

Ettevõtte tulumaks

Vastavalt kehtivale seadusandlusele Eestis ettevõtete kasumit ei maksustata, mistõttu ei eksisteeri ka edasilükkunud tulumaksu nõudeid ega kohustusi. Kasumi asemel maksustatakse Eestis jaotamata kasumist väljamakstavaid dividende maksumääraga 26/74 netodividendina väljamakstud summalt. Dividendide väljamaksmisega kaasnevat ettevõtte tulumaksu kajastatakse kasumiaruandes tulumaksukuluna samal perioodil kui dividendid välja kuulutatakse, sõltumata sellest, millise perioodi eest need on välja kuulutatud või millal need tegelikult välja makstakse.

Kohustuslik reservkapital

Vastavalt äriseadustikule on moodustatud kohustuslik reservkapital. Reservkapital moodustatakse iga-aastastest puhaskasumi eraldistest. Igal majandusaastal tuleb reservkapitali kanda vähemalt 1/20 puhaskasumist, kuni reservkapital moodustab 1/10 aktsia- või osakapitalist. Reservkapitali võib kasutada kahjumi katmiseks, samuti aktsia- või osakapitali suurendamiseks. Reservkapitalist ei või teha väljamakseid aktsionäridele/osanikele.

Kasumiaruanne

Kasumiaruanne kajastab tulusid ja kulusid tekkepõhiselt ja tulude-kulude vastavuse printsiibil (st. millal need tekivad, mitte siis kui raha laekub). Kasumiaruandes on tulud ja kulud klassifitseeritud olemuse järgi.

Tulude arvestus

Tulu koosneb kauba ja teenuste müügil arvel esitatud väärtusest, millest on maha arvatud käibemaks, boonused ja allahindlused ning elimineeritud Kontsernisisesed tehingud. Tulu kaupade müügist kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle ostjale, müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav ning tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline. Tulu teenuse müügist kajastatakse lähtudes valmidusastmest arvestades, kui suur osa kogu pakutavast teenusest on osutatud aruandekuupäevaks.

Intressitulu kajastatakse siis, kui tulu laekumine on tõenäoline ja tulu suurust on võimalik usaldusväärselt hinnata.

Arengu- ja uurimiskulud

Arengu- ja uurimiskulud kajastatakse nende tekkimise perioodil kasumiaruandes kuluna.

Rahavoogude aruanne

Rahavoogude aruande koostamisel on kasutatud otsest meetodit. Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse rahavoogude aruandes arvelduskontode jääke, tähtjalisi hoiuseid tähtajaga kuni 3 kuud ja rahaturufondi osakuid.

Hinnangud

Hea raamatupidamistavaga kooskõlas oleva raamatupidamisaruande koostamiseks on vajalikud hinnangud ja eeldused, mis mõjutavad kajastatud varade ja kohustuste väärtust ja eeldatavate varade ja kohustuste avaldamist bilansipäeval ning kajastatud tulude ja kulude hulka aruandeperioodil. Kuigi hinnangud põhinevad juhtkonna olemasoleval parimal aktuaalsel informatsioonil ettevõtte seisundist, kavatsustest ja riskidest, võivad kajastatud majandustehingute lõplikud tulemused erineda antud hinnangutest

Segmendiaruandlus

AS Tallinna Sadam tegutseb ühes ärisegmendis - sadamateenuste osutamine ning ühes geograafilises segmendis - ettevõtte tegevuse asukohaks on Eesti Vabariik. Seega ei esitata eraldi segmendiaruandlust.

Tehingud välisvaluutas ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustused

Välisvaluutas fikseeritud tehingud konverteeritakse mõõtmisvaluutasse (Eesti kroon) kasutades tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Eesti Panga valuutakurssi. Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed finantsvarad ja -kohustused ning mittemonetaarsed finantsvarad ja -kohustused, mida kajastatakse õiglase väärtuse meetodil, hinnatakse bilansipäeval ümber Eesti kroonidesse ametlikult kehtivate Eesti Panga valuutakursside alusel. Kasumid ja kahjumid välisvaluutatehingutest ja välisvaluutas fikseeritud varade ja kohustuste ümberhindlusest kajastatakse kasumiaruandes perioodi tulu ja kuluna.

Tehingud seotud osapooltega

Raamatupidamisaruande koostamisel on loetud seotud osapoolteks Kontserni tütarettevõtteid, sadama nõukogu ja juhatuse liikmeid ning teisi isikuid ja ettevõtteid, kes saavad kontrollida või mõjutada Kontserni finants- ja ärialaseid otsuseid.

Lisa 1. RAHA JA PANGAKONTOD

tuhandetes	EEK	EEK	EUR	EUR
	31.12.2003	31.12.2002	31.12.2003	31.12.2002
Arveldusarved pangas	4 100	100	262	6
Lühiajalised deposiidid	125 164	17 181	7 999	1 098
Rahaturufondi osakud	26 252	25 252	1 678	1 614
Kokku	155 516	42 533	9 939	2 718

Lühiajaliste depositeeritud ja fondiosakute keskmine tootlus 2003.aastal oli vahemikus 2 – 3 % ja võrreldaval 2002.aastal 3 – 4 %.

Lisa 2. AKTSIAD JA MUUD VÄÄRTPABERID

tuhandetes	EEK	EEK	EUR	EUR
	31.12.2003	31.12.2002	31.12.2003	31.12.2002
Aksiad	80	85	5	5
Võlakirjad – lunastamistähtajani hoitavad tähtajaga kuni 1 a.	9 961	17 809	637	1 138
Lühiajalised aksiad jm väärtpaberid kokku	10 041	17 894	642	1 144
Pikaajalised aksiad	4 655	4 655	298	298

Võlakirjaportfelli tootlus seisuga 31.12.2003 oli 2,2 % ja võrreldaval perioodil seisuga 31.12.2002 3,38 %.

Lisa 3. NÕUDED OSTJATE VASTU

tuhandetes	EEK	EEK	EUR	EUR
	31.12.2003	31.12.2002	31.12.2003	31.12.2002
Ostjatelt laekumata arved	93 113	97 073	5 951	6 204
Ebatõenäoliselt laekuvad arved	-9 394	-9 659	-600	-617
Kokku	83 719	87 414	5 351	5 587

Ebatõenäoliselt laekuvad arved

tuhandetes	EEK	EEK	EUR	EUR
	2003	2002	2003	2002
Algsaldo	-9 659	-17 344	-617	-1 108
Aruandeaastal laekunud ebatõenäolised arved	4 963	3 893	317	249
Aruandeaastal kuludesse kantud ebatõenäolised arved	-10 317	-4 970	-659	-318
Ümberpaigutused muudesse lühiajalistesse nõuetesse	0	7 752	0	495
Lootusetuks kantud ebatõenäolised arved	5 619	1 010	359	65
Lõppsald	-9 394	-9 659	-600	-617

Lisa 4. MUUD NÕUDED JA ETTEMAKSED

tuhandetes kroonides	31.12.2003			31.12.2002		
	Lühiajaline	Pikaajaline	Kokku	Lühiajaline	Pikaajaline	Kokku
	osa	osa		osa	osa	
Käibemaksu ettemaks	57 183	0	57 183	10 432	0	10 432
Arveldused aktsionäridega*	3 990	0	3 990	0	0	0
Tulevaste perioodide kulud	3 923	0	3 923	6 303	0	6 303
Rendi ettemaksed	3 559	0	3 559	240	0	240
Kindlustusmaksed	2 429	0	2 429	2 553	0	2 553
Ettemaks puksiiri teenuse eest	1 322	10 242	11 564	0	11 563	11 563
Laenud**	871	2 183	3 054	9	23	32
Viitlaekumised	363	0	363	139	0	139
Muud nõuded ja ettemaksed	294	2 337	2 631	509	5 159	5 668
Kokku	73 934	14 762	88 696	20 185	16 745	36 930

tuhandetes eurodes	31.12.2003			31.12.2002		
	Lühiajaline	Pikaajaline	Kokku	Lühiajaline	Pikaajaline	Kokku
	osa	osa		osa	osa	
Käibemaksu ettemaks	3 655	0	3 655	667	0	667
Arveldused aktsionäridega*	255	0	255	0	0	0
Tulevaste perioodide kulud	251	0	251	403	0	403
Rendi ettemaksed	227	0	227	15	0	15
Kindlustusmaksed	155	0	155	163	0	163
Ettemaks puksiiri teenuse eest	84	655	739	0	739	739
Laenud**	56	140	195	1	1	2
Viitlaekumised	23	0	23	9	0	9
Muud nõuded ja ettemaksed	19	149	168	33	330	362
Kokku	4 725	943	5 669	1 290	1 070	2 360

* Vastavalt aktsionäride erakorralise üldkoosoleku otsusele tasuti riigi 2003./2004.aasta talvise navigatsiooni tagamiseks jäämurdja broneerimisega seotud kulud järgmisel aastal aktsionärile makstava dividendi arvelt.

** Juriidilistele isikutele antud laenude keskmine intressimäär on 8 % ja tasumise tähtaeg 2007.aasta.

Lisa 5. VARUD

tuhandetes	EEK	EEK	EUR	EUR
	31.12.2003	31.12.2002	31.12.2003	31.12.2002
Tooraine ja materjal (soetusmaksumuses)	1 057	1 388	68	89
Tooraine ja materjal (neto realiseerimismaksumuses)	1 040	835	66	53
Müügiks ostetud materjal	132	99	8	6
Ettemaksed tarnijatele	124	6	8	0
Varud kokku	2 354	2 328	150	149

Lisa 6. TÜTARETTEVÕTTED

2002. aastal ei olnud ASil Tallinna Sadam investeringuid tütaretevõtetesse.

AS EDI Vektor

AS Tallinna Sadam omandas 31.10.2003 100 % Eestis registreeritud ettevõtte AS EDI Vektor aktsiaid.

tuhandetes	EEK	EUR
	Õiglasel väärtused	
Omandatud netovara		
Raha ja pangakontod	474	30
Muud varad	21	1
Kohustused	50	3
Omandatud netovara	445	28
Soetusmaksumus	1 000	64
Firmaväärtus	555	35

Firmaväärtus kanti kuludesse 2003.aastal. Emaettevõtte kasumiaruandes on real *Finantskulu tütaretevõtete aktsiatelt* kajastatud kapitaliosaluse meetodil arvestatud tütaretevõtte kahjum. 2003.aastal ettevõttes olulist majandustegevust ei olnud.

AS Green Marine

AS Tallinna Sadam asutas 04.12.2003 koos ASga NT Marine tütaretevõtte AS Green Marine. AS Tallinna Sadam osalus tütaretevõttes on 51% aktsiakapitalist 4 milj krooni (0,26 milj eurot). AS Tallinna Sadam maksis 51% osaluse eest 2 040 tuh krooni (130,4 tuh eurot), teine osapool tasus 49% osaluse eest 1 960 tuh krooni (125,3 tuh eurot).

Seisuga 31.12.2003 ei olnud ettevõtte veel reaalselt majandustegevust alustanud.

Tütaretevõtetel omandamisega kaasnenud rahavoog

tuhandetes	EEK	EUR
Emaettevõtte aruandes:		
AS EDI Vektor	-1 000	-64
AS Green Marine	-2 040	-130
Kokku	-3 040	-194
Konsolideeritud aruandes:		
AS EDI Vektor		
Makstud	-1 000	-64
Raha omandatud ettevõttes	474	30
Kokku	-526	-34
AS Green Marine		
Makstud	-2 040	-130
Raha omandatud ettevõttes	4 000	256
Kokku	1 960	125
Kokku	1 434	92

Lisa 7. MATERIAALNE PÕHIVARA

tuhandetes kroonides	Maa ja ehitised	Masinad ja seadmed	Muu materiaalne põhivara	Lõpetamata ehitus	Ettemaksed põhivara eest	Kokku
Soetusmaksumus	4 353 086	690 734	77 477	122 358	57 921	5 301 576
Akumuleeritud kulum	-975 528	-482 767	-45 697	0	0	-1 503 992
Jääkväärtus 31.12.2002	3 377 558	207 967	31 780	122 358	57 921	3 797 584
Soetamine	113 575	53 859	5 873	611 654	-358	784 603
Rekonstrueerimine (parendustööd)	141 396	26 639	197	-19 304	0	148 928
Müüdid jääkväärtuses	-265	-807	-540	0	0	-1 612
Amortisatsioon	-114 655	-28 671	-7 555	0	0	-150 881
Allahindlused ja mahakandmised	-9 601	-1 704	-2 806	-748	0	-14 859
Ümberklassifitseeritud jääkväärtuses	-7 812	7 812	0	0	0	0
Jääkväärtus 31.12.2003	3 500 196	265 095	26 949	713 960	57 563	4 563 763
Soetusmaksumus	4 583 444	687 252	67 755	713 960	57 563	6 109 974
Akumuleeritud kulum	-1 083 248	-422 157	-40 806	0	0	-1 546 211
tuhandetes eurodes	Maa ja ehitised	Masinad ja seadmed	Muu materiaalne põhivara	Lõpetamata ehitus	Ettemaksed põhivara eest	Kokku
Soetusmaksumus	278 212	44 146	4 952	7 820	3 702	338 832
Akumuleeritud kulum	-62 347	-30 854	-2 921	0	0	-96 122
Jääkväärtus 31.12.2002	215 865	13 291	2 031	7 820	3 702	242 709
Soetamine	7 259	3 442	375	39 092	-23	50 145
Rekonstrueerimine (parendustööd)	9 037	1 703	13	-1 234	0	9 518
Müüdid jääkväärtuses	-17	-52	-35	0	0	-103
Amortisatsioon	-7 328	-1 832	-483	0	0	-9 643
Allahindlused ja mahakandmised	-614	-109	-179	-48	0	-950
Ümberklassifitseeritud jääkväärtuses	-499	499	0	0	0	0
Jääkväärtus 31.12.2003	223 703	16 943	1 722	45 630	3 679	291 677
Soetusmaksumus	292 935	43 923	4 330	45 630	3 679	390 498
Akumuleeritud kulum	-69 232	-26 981	-2 608	0	0	-98 821

Alates 01. jaanuarist 2003 on muudetud ASi Tallinna Sadam põhivara alampiiri. Põhivaraks loetakse materiaalselt vara, mille ühiku soetusmaksumus on 30 tuh krooni (2 tuh eurot) või enam ja mida kasutatakse kauem kui üks aasta (kuni selle ajani oli soetusmaksumuse alampiiriks 10 tuh krooni (0,6 tuh eurot)). Maa, hooned ja rajatised loetakse põhivaraks olenemata nende soetusmaksumusest. Seoses põhivara alampiiri tõstmisega on 2003.aastal täiendavalt kuludesse kantud 4 309 tuh krooni (275 tuh eurot).

01.07.2003.aastal muudeti mõnedel põhivara objektidel järelejäänud kasulikku eluiga. Seoses sellega vähenes 2003.aasta kulum 7 465 tuh krooni (477 tuh euro) võrra.

Ettevõtte varad ei ole panditud.

Lisa 8. RENDIARVESTUS

Kasutusrendile antud põhivarade bilansiline väärtus

tuhandetes kroonides	31.12.2003		31.12.2002	
	Soetus- maksumus	Akumuleeritud kulum	Soetus- maksumus	Akumuleeritud kulum
Maa	98 639	0	96 259	0
<i>sh hoonestusõigusega koormatud</i>	<i>83 851</i>	<i>0</i>	<i>81 820</i>	<i>0</i>
Ehitised	518 899	263 108	497 249	240 904
Masinad, seadmed	279 893	260 145	379 616	347 965
Muu inventar	10 483	7 444	10 393	7 603
Kokku	907 914	530 697	983 517	596 472

tuhandetes eurodes	31.12.2003		31.12.2002	
	Soetus- maksumus	Akumuleeritud kulum	Soetus- maksumus	Akumuleeritud kulum
Maa	6 304	0	6 152	0
<i>sh hoonestusõigusega koormatud</i>	<i>5 359</i>	<i>0</i>	<i>5 229</i>	<i>0</i>
Ehitised	33 164	16 816	31 780	15 397
Masinad, seadmed	17 888	16 626	24 262	22 239
Muu inventar	670	476	664	486
Kokku	58 026	33 918	62 858	38 121

Kasutusrendile antud põhivara amortisatsioonikulu

tuhandetes	EEK	EEK	EUR	EUR
	2003	2002	2003	2002
Ehitised	23 028	27 640	1 472	1 767
Masinad, seadmed	4 583	6 923	293	442
Muu inventar	663	647	42	41
Kokku	28 274	35 210	1 807	2 250

tuhandetes	EEK	EEK	EUR	EUR
	2003	2002	2003	2002
Renditulu	86 127	77 733	5 505	4 968

Lisa 8 järg**Järgmiste perioodide renditulu
mittekatkestatavatest rendilepingutest:**

tuhandetes	EEK	EEK	EUR	EUR
	2003	2002	2003	2002
< 1 aasta	67 150	61 457	4 292	3 928
> 1 – 5 aastat	346 753	327 921	22 161	20 958
> 5 aastat	1 768 250	1 642 999	113 011	105 007
	2 182 153	2 032 377	139 465	129 892

Kasutusrendid, kus ettevõtte esineb rentnikuna, on kirjeldatud lisas 18.

Lisa 9. MAKSUVÕLAD

tuhandetes	EEK	EEK	EUR	EUR
	31.12.2003	31.12.2002	31.12.2003	31.12.2002
Üksikisiku tulumaks	6 017	6 297	385	402
Eriisoodustuste tulumaks	1 778	538	114	34
Maamaks	4 318	0	276	0
Sotsiaalmaks	8 408	8 984	537	574
Töötuskindlustusmaks	339	355	22	23
Kohustuslik kogumispension	181	99	12	6
Kokku	21 041	16 273	1 345	1 040

Lisa 10. MUUD LÜHI- JA PIKAAJALISED VÕLAD

tuhandetes kroonides	31.12.2003			31.12.2002		
	Lühiajaline	Pikaajaline	Kokku	Lühiajaline	Pikaajaline	Kokku
	osa	osa		osa	osa	
Ostjate ettemaksud kaupade ja teenuste eest	13 176	14 238	27 414	13 904	26 000	39 904
Võlad töövõtjatele	15 754	0	15 754	15 663	0	15 663
Intressivõlad	7 642	0	7 642	2 807	0	2 807
Tulevaste perioodide ettemakstud tulud	2 578	0	2 578	1 864	0	1 864
Muud võlad	118	3 759	3 877	688	0	688
Kokku	39 268	17 997	57 265	34 926	26 000	60 926

tuhandetes eurodes	31.12.2003			31.12.2002		
	Lühiajaline	Pikaajaline	Kokku	Lühiajaline	Pikaajaline	Kokku
	osa	osa		osa	osa	
Ostjate ettemaksud kaupade ja teenuste eest	842	910	1 752	889	1 662	2 550
Võlad töövõtjatele	1 007	0	1 007	1 001	0	1 001
Intressivõlad	488	0	488	179	0	179
Tulevaste perioodide ettemakstud tulud	165	0	165	119	0	119
Muud võlad	8	240	248	44	0	44
Kokku	2 510	1 150	3 660	2 232	1 662	3 894

Lisa 11. PIKAAJALISED VÕLAKOHUSTUSED**Võlakirjade emiteerimine**

19.märtsil 2003 lunastas AS Tallinna Sadam ennetähtaegselt 19.märtsil 2002 emiteeritud 5-aastased võlakirjad mahus 70 milj krooni (4, 47 milj eurot) fikseeritud intressimääraga 5,1%. Vastavalt emissiooni tingimustele oli emitendil õigus ennetähtaegselt lunastada hinnaga 101% nominaalväärtusest. Emissioon lunastati täies mahus, kuna aastaga olid intressimäärad oluliselt langenud ning emissiooni oli võimalik refinantseerida madalamalt tasemelt.

19.märtsil 2003 emiteeris AS Tallinna Sadam 3-aastaseid võlakirju mahus 100 milj krooni (6,39 milj eurot) kupongiintressiga 3,4%. Emissioonist laekus 99 664 tuh krooni (6 370 tuh eurot), mis teeb emissiooni tootluseks 3,52%. Emissioon noteeriti Tallinna Väärtpaberibörsil. Kuna vahe võlakirjade nimiväärtuse ja tegelikult laekunud summa vahel oli ebaoluline (336 tuh. krooni / 22 tuh eurot) kanti see kohe kuludesse.

tuhandetes	EEK	EUR
Võlakirjade bilansiline maksumus seisuga 31.12.2003	100 000	6 391
Võlakirjade turuväärtus seisuga 31.12.2003 noteeritud müügihinna alusel	102 850	6 573

Pikaajaline laen

28. novembril 2002.aastal allkirjastas AS Tallinna Sadam finantseerimisasutusega laenulepingu summas 40 milj eurot investeringute finantseerimiseks peamiselt Muuga ja Paldiski Lõunasadamas. Laen võeti välja 2003.aasta jooksul kahes osas 16.07.2003 16,2 milj eurot ja 21.10.2003 23,8 milj eurot.

Intressimäär koosneb 6 kuu EURIBORist ja fikseeritud riskimarginaalist.

Intressimäär	2,587%
Laenu tagastamise aasta	2013

tuhandetes	EEK	EUR
Laenusumma	625 866	40 000
Aruandeperioodil arvestatud intress	4 969	318
Laenud tagasimakse tähtaja järgi		
> 1 - 5 aastat	278 163	17 778
> 5 aastat	347 703	22 222
Kokku laenud	625 866	40 000

Intressimaksed tasutakse laenujäägilt kaks korda aastas. Vastavalt laenulepingule on laenuandja kohustatud fikseerima uue EURIBORi 2 pangapäeva enne uue intressiperioodi algust ning teatama ASle Tallinna Sadam uue intressimäära algavale intressiperioodile eelneval pangapäeval.

Vastavalt laenulepingule kohustub AS Tallinna Sadam lepingu kehtivuse aja jooksul jälgima sätestatud eritingimuste täitmist ning tagama majandusnäitajate suhtarvude jäämise minimaalselt lepingus fikseeritud tasemele.

Aruandeperioodil laenu- ja intressimakseid ei tasutud.

Lisa 12. ERALDISED**tuhandetes kroonides****Saldo 31.12.2003**

	Saldo 31.12.2002	Moodustatud eraldis	Kasutatud eraldis	Lühiajaline osa	Pikaajaline osa
Preemiaeraldis	1 316	503	1 197	622	0
Hüvitised endistele töötajatele	0	4 026	0	600	3 426
Kokku	1 316	4 529	1 197	1 222	3 426

tuhandetes eurodes**Saldo 31.12.2003**

	Saldo 31.12.2002	Moodustatud eraldis	Kasutatud eraldis	Lühiajaline osa	Pikaajaline osa
Preemiaeraldis	84	32	77	40	0
Hüvitised endistele töötajatele	0	257	0	38	219
Kokku	84	289	77	78	219

Preemiaeraldis

Eraldisena on kajastatud arvestuslik preemia juhatuse liikmetele majandusaasta töötulemuste eest. Eraldis sisaldab sotsiaalmaksu. Aastahüvitist makstakse ASi Tallinna Sadam nõukogu otsuse alusel peale ettevõtte aastaaruande kinnitamist.

Hüvitised endistele töötajatele

Vastavalt seadusele on ASil Tallinna Sadam kohustus maksta endistele töötajatele tööõnnetustes saadud vigastuste eest hüvitist, selleks moodustatakse nimetatud kulutuste katmiseks eraldis. Eraldise hindamisel võetakse arvesse võetud kohustustes sätestatud tingimused ning eeldatav väljamakseid saavate isikute arv.

Eraldis on diskonteeritud intressimääraga 8 %.

Lisa 13. OMAKAPITAL**Aktsiakapitali vähendamine**

Kõik ASi Tallinna Sadam aktsiad kuuluvad Eesti Vabariigile. Nende valitsejaks ja aktsionäri õiguste teostajaks on Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, mida esindab seltsi aktsionäride üldkoosolekul majandus- ja kommunikatsiooniminister.

ASi Tallinna Sadam põhikirjas fikseeritud maksimaalne lubatud lihtaktsiate arv on 1 000 000 000. Seisuga 31.12.2003 on kõikide väljastatud aktsiate eest (265 000 000 aktsiat) täielikult tasutud.

19.augustil 2002 otsustas aktsionäride erakorraline üldkoosolek vähendada ASi Tallinna Sadam aktsiakapitali aktsiate tühistamise teel Paljassaare sadama, kui ettevõtte, vara maksumuse võrra summas 100 milj krooni (6,4 milj eurot), tühistada 10 000 000 ASi Tallinna Sadam nimelist aktsiat nimiväärtusega 10 krooni (0,64 eurot) ning teha mitterahaline väljamakse koguväärtuses Eesti Vabariigile, kui ASi Tallinna Sadam ainuaktsionäriks Paljassaare sadama üleandmise teel. Tallinna Linnakohtu registriosakonnas Äriregistri B-osa registrikaardil on vastav kanne tehtud 29.jaanuaril 2003.

AS Tallinna Sadam pole Paljassaare sadamat riigile veel üle andnud ja vastav kohustus kajastub bilansireal *Võlad aktsionäridele*. 2004. a. märtsis otsustas Vabariigi Valitsus suurendada ASi Tallinna Sadam aktsiakapitali 100 milj krooni (6,39 milj euro) võrra, tehes mitterahalise sissemakse eespool nimetatud nõudega. Selle

tulemusena ASi Tallinna Sadam aktsiakapital kasvab ja kohustused vähenevad 100 milj krooni (6,39 milj euro) võrra.

Aktsiakapital	EEK	EEK	EUR	EUR
	31.12.2003	31.12.2002	31.12.2003	31.12.2002
Aktsiate maksumus (tuhandetes)	2 650 000	2 750 000	169 365	175 757
	31.12.2003	31.12.2002		
Väljalastud aktsiate arv (tk)	265 000 000	275 000 000		
Aktsiate nimiväärtus (kroonides)	10	10		
Aktsiate nimiväärtus (eurodes)	0,64	0,64		
Dividendid				
tuhandetes	EEK	EEK	EUR	EUR
	2003	2002	2003	2002
Aruandeperioodil väljakuulutatud ja makstud dividendid	133 700	302 659	8 545	19 343
Dividendid aktsia kohta (kroonides)	0,50	1,10		
Dividendid aktsia kohta (eurodes)	0,03	0,07		
Kasum aktsia kohta				
tuhandetes	EEK	EEK	EUR	EUR
	2003	2002	2003	2002
Kaalutud keskmine aktsiate arv	265 833 333	275 000 000	265 833 333	275 000 000
Puhaskasum	230 787	433 570	14 750	27 710
Tulu aktsia kohta (kroonides)	0,87	1,58		
Tulu aktsia kohta (eurodes)	0,06	0,10		

Kuna ettevõttel ei ole potentsiaalseid lihtaktsiaid, siis lahustatud kasum aktsia kohta võrdub tava kasumiga aktsia kohta.

Kohustuslik reservkapital

2003.aastal eraldati kohustuslikku reservkapitali 5% 2002.aasta puhaskasumist summas 21 678 tuh krooni (1 385 tuh eurot).

Tulumaks

tuhandetes	EEK	EEK	EUR	EUR
	2003	2002	2003	2002
Arvestatud	48 378	0	3 092	0
<i>Sh dividendidelt</i>	<i>46 976</i>	<i>0</i>	<i>3 002</i>	<i>0</i>
<i>jäämurdja broneerimise kuludelt</i>	<i>1 402</i>	<i>0</i>	<i>90</i>	<i>0</i>
Tasutud	48 378	0	3 092	0
<i>Sh tasutud rahas</i>	<i>26 970</i>	<i>0</i>	<i>1 724</i>	<i>0</i>
<i>tasarveldatud käibemaksu ettemaksuga</i>	<i>21 408</i>	<i>0</i>	<i>1 368</i>	<i>0</i>

2003.aastal kuulutati ja maksti välja dividendid summas 133 700 tuh krooni (8 545 tuh eurot). Dividendidelt maksti tulumaksu summas 46 976 tuh krooni (3 002 tuh. eurot). 2002. a. tulumaksu dividendidelt ei makstud, kuna tol ajal kehtinud tulumaksuseaduse järgi dividende ei maksustatud.

Vastavalt 18.11.2003 toimunud aktsionäride erakorralise üldkoosoleku otsusele tasus AS Tallinna Sadam riigi 2003/2004.aasta talvise navigatsiooni tagamiseks jäämurdja broneerimisega seotud kulud summas 3 990 tuh krooni (255 tuh eurot) aktsionärile makstava dividendi arvelt. Ettemaksult on arvestatud tulumaksu summas 1 402 tuh krooni (90 tuh eurot), mis on esitatud kasumiaruandes kui *dividendidelt arvestatud tulumaks*.

Vaba omakapital

Ettevõtte vaba omakapital (arvestades seaduses ette nähtud kohustust kanda 1/20 aruandeaasta puhaskasumist kohustuslikku reservkapitali) seisuga 31.detsember 2003 moodustas 875 103 tuh krooni (55 929 tuh eurot), 2002.aastal oli vastav näitaja 780 905 tuh krooni (49 909 tuh eurot). Bilansipäeva seisuga on omanikele võimalik dividendidena välja maksta 647 576 tuh krooni (41 387 tuh eurot) ning dividendide väljamaksmisega kaasneks dividendide tulumaks summas 227 527 tuh krooni (14 541 tuh eurot), 2002.aastal olid vastavad näitajad 577 870 tuh krooni (36 932 tuh eurot) ja 203 035 tuh krooni (12 976 tuh eurot).

Lisa 14. MÜÜGITULU

Tegevusalade lõikes tuhandetes	2003	2002	2003	2002	2003	2002
	%	%	EEK	EEK	EUR	EUR
Sadamatasud	55,48	54,79	532 892	525 206	34 058	33 567
Kaubatasu	17,03	16,80	163 589	161 055	10 455	10 293
Reisijatetasu	9,60	11,40	92 186	109 321	5 892	6 987
Renditulu	8,97	8,11	86 127	77 733	5 505	4 968
Teenuste müük	8,93	8,89	85 766	85 264	5 481	5 449
Kokku	100,00	100,00	960 560	958 579	61 391	61 264

Kogu käibe tekkimiskohaks on Eesti Vabariik.

Lisa 15. TEGEVUSKULUD

tuhandetes	EEK	EEK	EUR	EUR
	2003	2002	2003	2002
Kaubad, materjal ja teenused				
Kütuse-, õli- ja energiakulu	65 280	71 233	4 172	4 553
Ostetud teenused	12 169	3 733	778	239
Materjalikulud	10 933	13 491	699	862
Väheväärtusliku vara soetus ja korrashoid	9 603	4 617	614	295
Põhivaradele ostetud tehniline korrashoid ja remont	56 528	36 775	3 613	2 350
Muud ostetud teenuste kulud	25 805	23 478	1 649	1 501
Maksud	21 336	14 892	1 364	952
<i>sh maamaks</i>	20 391	13 961	1 303	892
Reklaamikulud	12 719	10 490	813	670
Muud kulud	13 735	10 010	878	640
<i>sh arengu- ja uurimiskulud</i>	7 758	7 756	496	496
Sidekulud	2 708	6 899	173	441
Rendikulud	6 397	6 193	409	396
Konsultatsioonid, infoteenused, trükised	4 132	4 457	264	285
Kindlustuskulud	4 797	3 533	307	226
Lähetuskulud	2 832	2 454	181	157
Kulud seoses deebitoridega (ebatõenäolised laekumised)	2 802	-6 504	179	-416
Esinduskulud	1 015	1 415	65	90
Koolituskulud	790	1 180	50	75
Tegevuskulud kokku	253 582	208 346	16 207	13 316

Lisa 15 järg**Tööjõukulud**

Palgakulu	109 229	113 026	6 981	7 224
Sotsiaalmaksud	36 402	37 572	2 327	2 401
Kokku	145 631	150 598	9 308	9 625
Sh. Nõukogu ja juhatuse liikmete palgakulu	2 662	3 060	170	196
Nõukogu ja juhatuse liikmete sotsiaalmaksu kulu	878	1 010	56	65
Kokku	3 540	4 070	226	260

Juhatusel liikmetele makstakse teenistuslepingu lõppemisel või ennetähtaegsel lõpetamisel hüvitist, mis võrdub kuue kuni üheksa kuu teenistustasuga.

Lisa 16. MUUD ÄRITULUD JA - KULUD**Muud äritulud**

Tuhandetes	EEK	EEK	EUR	EUR
	2003	2002	2003	2002
Kasum põhivara müügist	12 195	24 446	779	1 562
Trahvid, viivised	6 958	2 560	445	164
Muud	1 096	79	70	5
Kokku	20 249	27 086	1 294	1 731

Muud ärikulud

tuhandetes	EEK	EEK	EUR	EUR
	2003	2002	2003	2002
Jäämurdmistasud	88 300	0	5 643	0
Tulumaks jäämurdmistasudelt	31 024	0	1 983	0
Kahjum põhivara likvideerimisest, mahakandmisest ja müügist	6 298	12 243	403	782
Ebatõenäolised arved muude äritulude osas	2 540	-187	162	-12
Väljamaksud endistele töötajatele	1 821	1 401	116	90
Muud	8 846	23 821	565	1 522
Kokku	138 829	37 278	8 873	2 382

Lisa 17. TEHINGUD SEOTUD OSAPOOLTEGA**Müüdid/ostetud teenused**

tuhandetes		EEK	EEK	EUR	EUR
	Tehingu sisu	2003	2002	2003	2002
Eesti Raudtee AS	müüdid teenused	343	435	22	28
OÜ Pilt ja Sõna	ostetud teenused	26	0	2	0
MTÜ Transiidi Assotsiatsioon	ostetud teenused	190	270	12	17
IT Grupp AS	ostetud teenused	271	29	17	2
Kiil & Co AS	ostetud teenused	11	37	1	2
Kokku ostetud teenused		498	336	32	21

Lisa 17 järg**Nõuded/kohustused
tuhandetes**

		EEK	EEK	EUR	EUR
	Nõue/Kohustus	31.12.2003	31.12.2002	31.12.2003	31.12.2002
IT Grupp AS	kohustus	5	11	0	1
Eesti Raudtee AS	nõue	42	24	3	2
OÜ Pilt ja Sõna	nõue	98	0	6	0
Kokku nõudeid		140	24	9	2

Eesti Raudtee AS, OÜ Pilt ja Sõna ning Transiidi Assotsiatsiooni MTÜ on ASi Tallinna Sadam nõukogu liikmetega seotud ettevõtted.

IT Grupp AS ning Kiil & Ko AS on ASi Tallinna Sadam juhtkonna liikmetega seotud ettevõtted.

Kõik teostatud tehingud ASiga Tallinna Sadam baseeruvad õiglastel, mitteseotud isikutega võrdsetel tingimustel.

Lisa 18. SIDUVAD TULEVIKUKOHUSTUSED**Põhivaraga seotud siduvad tulevikukohustused**

tuhandetes	Seisuga 31.12.2002 EEK	Järgmisele perioodile ülekan <div>duv</div> tööde maht		Lepingujärg- ne tööde maht kokku EEK	Seisuga 31.12.2002 EUR	Järgmisele perioodile ülekan <div>duv</div> tööde maht		Lepingujärg- ne tööde maht kokku EUR
		EEK	EUR			EUR	EUR	
<i>Lõpetamata ehitused</i>								
Paldiski sadam, akvatooriumi süvendus	43 643	8 221	51 864	2 789	525	3 315		
Muuga sadam, alajaama laiendus	13 549	4 977	18 526	866	318	1 184		
Paldiski sadam, pealajaama rek	7 326	0	7 326	468	0	468		
Muuga sadam, kai nr.9a ja 10a	6 653	96 200	102 853	425	6 148	6 573		
Paldiski sadam, Raudtee kail nr.2	6 172	2 590	8 762	394	166	560		
Paldiski sadam, trafo-alajaamad	6 101	212	6 313	390	14	403		
Paldiski sadam, kaldakindlustus	5 102	3 764	8 866	326	241	567		
Paldiski sadam,102 tee rek.	2 750	295	3 045	176	19	195		
	91 296	116 259	207 555	5 835	7 430	13 265		

tuhandetes	Seisuga 31.12.2003 EEK	Järgmisele perioodile ülekan <div>duv</div> tööde maht		Lepingujärg- ne tööde maht kokku EEK	Seisuga 31.12.2003 EUR	Järgmisele perioodile ülekan <div>duv</div> tööde maht		Lepingujärg- ne tööde maht kokku EUR
		EEK	EUR			EUR	EUR	
<i>Lõpetamata ehitused</i>								
Vanasadam, Kruiisikai	73 433	10 307	83 740	4 693	659	5 352		
Muuga sadam, kaid nr 14 ja 15	116 862	205 407	319 969	7 469	13 128	20 597		
Muuga sadam, kai 9a ja 10a	111 663	1 766	111 471	7 137	113	7 249		
Muuga sadam, Söeterminal	287 571	478 963	759 843	18 379	30 611	48 990		
Paldiski Lõunasadam, akvatooriumi süvendus	54 449	4 046	58 495	3 480	259	3 739		
	453 683	484 775	929 809	28 996	30 983	59 978		

Lisa 19 järg**Kasutusrendi tasumisele kuuluvad maksed**

tuhandetes	EEK	EEK	EUR	EUR
	2003	2002	2003	2002
< 1 aasta	7 653	2 919	489	187
> 1 – 5 aastat	33 670	4 635	2 152	296
> 5 aastat	33 822	0	2 162	0
	75 145	7 554	4 803	483

Vastavalt osadele rendi- ja hoonestusõiguse lepingutele on ASil Tallinna Sadam kohustus kompenseerida lepingu lõppemisel rentniku poolt püstitatud ehitiste või ASi Tallinna Sadam varale tehtud kooskõlastatud parenduste väärtus lepingu lõppemisel. Majandusaasta aruande koostamise hetkeks ei ole selle suurust võimalik usaldusväärselt hinnata.

Lisa 19. FINANTSRIISKIDE JUHTIMINE**Valuutarisk**

ASi Tallinna Sadam valuutariski vältimise põhiinstrumendiks on valdava enamiku lepingute Eesti krooni või euro põhisis. ASil Tallinna Sadam puuduvad olulised kohustused välisvaluutades, mis ei ole seotud euroga. Kõik olemasolevad pikaajalised laenulepingud on sõlmitud eurodes, mistõttu käsitletakse neid valuutariskivabade kohustustena. Laekumistest moodustab ca 80% Eesti kroon ning 20% euro. Laekumised USA dollaris jäävad alla 1% taseme. Väljaminekutest moodustas Eesti kroon 2003.aastal 99 %. Tulenevalt eeltoodust ei ole AS Tallinna Sadam olulises osas valuutariskidele avatud.

Intressirisk

AS Tallinna Sadam on avatud intressiriskile tulenevalt ujuva intressimääraga laenukohustustest. ASi Tallinna Sadam intressiriski juhtimise pikaajalisem eesmärk on hoida 50% ulatuses laenuportfelli fikseeritud kohustusena, mis võimaldab meil neutraliseerida sõltuvust turuliikumistest ja optimeerida intressikulusid nii intressikõvera languse kui ka tõusutrendide korral. 2003. aasta jooksul intressiriski maandamiseks tehinguid finantsinstrumentidega ei sõlmitud. Järgides eelnimetatud põhimõtet riskide maandamiseks ning tulenevalt intresside langusest finantsturgudel, sõlmiti 19. jaanuaril 2004 5-aastane intressimäärade vahetustehing (*interest rate swap*) summas 253 milj krooni (16,2 milj eurot).

Krediidirisk

Krediidiriski minimeerimiseks on kasutatud avansiliste ettemaksete nõuet klientidele, kelle maksevõimes on põhjust kahelda. Krediidiriski maandamiseks viiakse enne suuremahuliste lepingute sõlmimist läbi kliendi taustauuring. Ülejäänud meetodid vaadeldava riski juhtimiseks seisnevad igapäevases klientide maksekäitumise monitoorimises ja vajalike meetmete operatiivses rakendamises. Aasta lõpu seisuga on kõik ebatõenäoliselt laekuvad summad mahakantud või allahinnatud.

Finantstehingutega seotud krediidiriskid maandatakse kasutades finantsinvesteeringute ning tuletistehingute tegemisel kõrge krediidireitinguga finantsasutusi. Finantstehingute tegemise korraga on kehtestatud

vastaspoole riskipiirangud kaubeldavate väärtpaperite emitentidele ja mahulised piirangud investeerimisportfelli koosseisu osas.

Likviidsusrisk

ASi Tallinna Sadam likviidsuse juhtimiseks kasutatakse kahetasandilist likviidsuse jälgimist. Esimese astme likviidsusvaru on mõeldud ettevõtte igapäevategevuses tekkivate kiireloomuliste nõuete tagamiseks ning koosneb üleöödeposiitidest tulenevatest nõuetest pankadele ning osakutest tulenevatest nõuetest rahaturu- ja intressifondidele. Vastavalt ASi Tallinna Sadam finantstehingute tegemise korrale on esimese astme likviidsus minimaalselt 15 milj krooni (0,96 milj eurot).

Teine aste võimaldab efektiivselt tagada nõudeid, mis tulenevad ASi Tallinna Sadam äritegevusest, kuid ei ole oma olemuselt kiireloomulised ning kuupäevaliselt koheselt planeeritavad. Teise astme likviidsuse moodustavad Baa1 (Moody's) ja BBB+ (S&P's) ja sellest kõrgema krediitireitinguga emitentide kommertspaberitest ja võlakirjadest tulenevad nõuded ning tähtajalistest deposiitidest tulenevad nõuded pankadele. Teise astme likviidsus on minimaalselt 5 milj krooni (0,32 milj eurot).

Vajadusel kasutatakse lühiajalist võõrfinantseerimist erinevate võlainstrumentide kujul.

Õiglane väärtus

Ettevõtte finantsvarade ja kohustuste bilansiline väärtus ei erine oluliselt nende õiglasest väärtusest.

Lisa 20. BILANSIPÄEVAJÄRGSED SÜNDMUSED

Laenukapitali kaasamine

AS Tallinna Sadam on kindlustanud 2004. aastal investeringute teostamiseks võõrfinantseerimise summas 1 173 milj krooni (75 milj eurot). 12. veebruaril 2004 allkirjastati laenuleping summas 235 milj krooni (15 milj eurot) Põhjamaade Investeerimispangaga (Nordic Investment Bank), 13.veebruaril 2004 summas 391 milj krooni (25 milj eurot) ASga Eesti Ühispank. Nordea Bank Finland Plc Eesti filiaaliga allkirjastati leping summas 548 milj krooni (35 milj eurot) 4. märtsil 2004. Kaalutud keskmine intressimäär nimetatud laenudel on 6 kuu Euribor + 0,44%. AS Tallinna Sadam võtab esimese laenu välja 2004. aasta I kvartalis.

Dividendid

AS Tallinna Sadam on äriühing, mille aktsiad kuuluvad riigile ja seega määratakse igal majandusaastal Eesti Vabariigi Valitsuse korraldusega riigieelarvesse makstav dividendisumma. Vastavalt Vabariigi Valitsuse korraldusele nr 45-k on 2003. aasta dividendisumma 303 520 tuh krooni (19 400 tuh eurot). Vastavalt aktsionäride erakorralise üldkoosoleku otsusele vähendatakse väljamakstavat dividendide summat 3 990 tuh krooni (255 tuh eurot) võrra, mis on AS Tallinna Sadam poolt tasutud jäämurdja broneerimisega seotud kulud 2003./2004.a talvise navigatsiooni tagamiseks. Dividendidelt makstav tulumaks on 105 240 tuh krooni (6 726 tuh eurot).

Lääne-Eesti saarte ja mandri vaheline praamiühendus

2004. a. otsustas Vabariigi Valitsus, et Lääne-Eesti saarte ja mandri vaheline praamiühendus tuleb oktoobrist tagada riigi poolt. Majandus- ja kommunikatsiooniministeerium näeb ühenduse korraldajana ASi Tallinna Sadam kas üksi või koostöös ASiga Saarte Liinid. Täpne ärimudel liinide teenindamiseks selgub lähemal ajal.

AUDIITORI JÄRELDUSOTSUS

AS PricewaterhouseCoopers

Pämu mnt. 15
10141 Tallinn
www.pwc.com/ee/
www.pwc.eeTelefon 6 141 800
Faks 6 141 900**AUDIITORI JÄRELDUSOTSUS**

AS Tallinna Sadam aktsionärile

Oleme auditeerinud AS Tallinna Sadam (emaettevõtte) ning emaettevõtte ja selle tütarettevõtete (kontsern) 31. detsembril 2003 lõppenud aasta kohta koostatud emaettevõtte ja kontserni konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, mis on esitatud lehekülgedel 15-38 ja mille eest vastutab emaettevõtte juhatus. Meie kohustus on avaldada auditi tulemustele tuginedes arvamust nimetatud raamatupidamise aastaaruande kohta.

Sooritasime auditi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega. Nimetatud standardid nõuavad, et audit planeeritaks ja sooritataks viisil, mis võimaldaks põhjendatud kindlustundega otsustada, kas raamatupidamise aastaaruanne on koostatud olulises osas korrektselt. Auditi käigus kontrollitakse väljavõtteliselt tõendusmaterjale, millel põhineb raamatupidamise aastaaruandes esitatud informatsioon. Audit hõlmab ka kasutatud arvestuspõhimõtete ja juhtkonnapoolsete raamatupidamislike hinnangute kriitilist analüüsi ning seisukohavõttu raamatupidamise aastaaruande esituslaadi suhtes tervikuna. Usume, et audit annab meile põhjendatud aluse arvamuse avaldamiseks.

Meie arvates kajastab ülalmainitud raamatupidamise aastaaruanne olulises osas õigesti ja õiglaselt emaettevõtte ja kontserni finantsseisundit seisuga 31. detsember 2003 ja 2003. aasta tegevuse tulemust ning rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega.

Urmas Kaarlep
AS PricewaterhouseCoopersAgo Vilu
Vannutatud audiitor

24. märts 2004

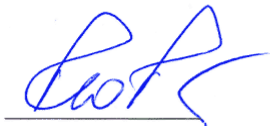
KASUMI JAOTAMISE ETTEPANEK

AS Tallinna Sadam juhatus teeb ettepaneku jaotada 2003.majandusaasta kasum summas 230 786 943 krooni (14 749 936 eurot) järgnevalt:

kohustuslikku reservfondi	2 888 408 krooni	(184 602 eurot)
dividendideks	227 898 535 krooni	(14 565 334 eurot)

Eelmiste perioodide jaotamata kasumi arvelt maksta dividendideks 75 621 465 krooni (4 833 080 eurot).

Rahaliselt makstakse välja 299 530 107 krooni (19 143 414 eurot) ning 3 989 893 krooni (255 000 eurot) tasaarveldatakse AS Tallinna Sadam nõudega riigi vastu.



Riho Rasmann
Juhatusesimees



Tõnis Segerkrantz
Juhatuseliige



Allan Kiil
Juhatuseliige

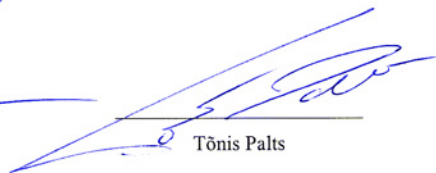
NÕUKOGU KINNITUS

AS Tallinna Sadam nõukogu kiitis heaks 2003.majandusaasta aruande, mis koosneb majandustegevuse kokkuvõttest, raamatupidamise aastaaruandest, kasumi jaotamise ettepanekust ja audiitori järeldusotsusest.

Aprill 2004.a.



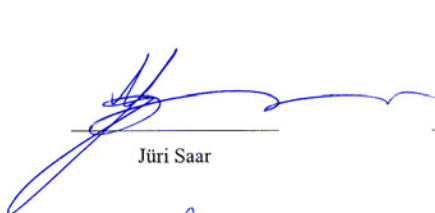
Eero Tohver



Tõnis Palts



Indrek Raudne



Jüri Saar



Veiko Tali



Koit Uus



Neinar Seli



Märt Vooglaid

AS TALLINNA SADAM AKTSIONÄRIDE NIMEKIRI

Aktsionäri nimi	Eesti Vabariik Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium
Address	Harju 11 15072 Tallinn
Osalus	100%

Täiendav informatsioon ASi Tallinna Sadam 2003.majandusaasta aruande juurde.

Vastavalt ASi Tallinna Sadam 30.augustil 2004.aastal toimunud aktsionäride korralise üldkoosoleku protokollile otsustas aktsionär kinnitada ASi Tallinna Sadam 2003.majandusaasta aruande tingimusel, et majandusaasta aruande 38.lehekülje viimase lõigu "Lääne-Eesti saarte ja mandri vaheline praamiühendus" teine lause parandatakse ja sõnastatakse järgmiselt: "Majandus- ja Kommunikatsiooni-ministeerium näeb ühe võimalusena ette, et ühendust korraldab AS Tallinna Sadam kas üksi või koostöös ASiga Saarte Liinid. "



Juhatuse esimees

VÄLJAVÕTE

Aktsiaselts Tallinna Sadam (asukoht Tallinn, Eesti Vabariik) aktsionäride korralise üldkoosoleku protokoll

Tallinnas, 30. augustil 2004.a

Koosoleku algus: 18.30

Koosoleku lõpp: 18.45

Osalenud aktsionärid:

Eesti Vabariik, keda seaduse alusel esindab majandus- ja kommunikatsiooniminister **Meelis Atonen**

Koosolekut juhatas AS Tallinna Sadam juhatuse esimees **Mart Tooming**

Protokollis **Priit Enok**

Päevakord:

.....

2. Kasumi jaotamine;

.....

2. Kuulanud ära AS Tallinna Sadam juhatuse esimehe selgitused ja lähtudes AS Tallinna Sadam 2003.a kinnitatud raamatupidamise aruandest, AS Tallinna Sadam juhatuse poolt esitatud kasumi jaotamise ettepanekust, Vabariigi Valitsuse 30. aprilli 2004.a korraldusest nr 314-k, AS Tallinna Sadam nõukogu 2. aprilli 2004.a otsusest ning äriseadustiku § 298 lg 1 p 7, § 332 lg 2, § 335 ja § 336 lg 3, **üldkoosolek otsustas:**

2.1 kinnitada AS Tallinna Sadam 2003. majandusaasta puhaskasumi suuruseks 230 786 943 krooni;

2.2 kinnitada kohustuslikku reservfondi kantava kasumiosa suuruseks 2 888 408 krooni;

2.3 lähtudes Vabariigi Valitsuse 30. aprilli 2004.a korraldusest nr 314-k kinnitada aktsionäride dividendina väljamakstava kasumiosa suuruseks 303 520 000 krooni, sh 2003. aasta puhaskasumi arvelt 227 898 535 krooni ja eelmiste perioodide jaotamata kasumi arvelt 75 621 465 krooni.

Hääletamistulemus: poolt 275 000 000 vastu 0

Meelis Atonen
majandus- ja kommunikatsiooniminister
Aktsionäri esindaja

Mart Tooming
Koosoleku juhataja

Priit Enok
Protokollija